COLONIAL OFFICE CAPE TOWN

De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 50. KAAPSTAD, DONDERDAG, 20 MEI 1880. No 4,632.

ZUID- EN OOSTAFRIKAANSCHE

KONINKLIJKE MAILDIENST.

De Stoombootmaatschappij "UNION" (GELIMITEERD).

De Stoombooten dezer Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar

ENGELAND,

via Madeira, om den anderen Dingsdag, te St. Helena en Ascension aanleggende op bepaalde tusschentijden.

GERMAN, Kapt. COXWELL, 25 Mei.
ANGLIAN, Kapt. OWEN, 8 Junij.
PRETORIA, Kapt. G. LARMER, 22 Junij.
TROJAN, Kapt. TRAVERS, 6 Julij.

NAAR DE KUSTHAVENS EN NATAL

Vertrekken zij om de veertien dagen, na aankomst van iedere Stoomboot van Engeland, en eens in de 28 dagen met de Stoomboot naar Natal hare reis voort naar

ZANZIBAR,

te Delagoabaai, Inhambane, Quillimane en Mozambique aanleggende.

Retourkaartjes worden uitgereikt tegen verminderde Prijzen.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek bij de Kantoren der Maatschappij, in de Adderleystraat.

THOS. E. FULLER,
Directeur Generaal voor Zuid Afrika.

Naar Engeland, via Madeira.

DE Kon. Maalstoomboot GERMAN, C. D. COXWELL, Gezagvoerder, zal als bovengemeld vertrekken op Dingsdag, 25 Mei, te 4 uur 's namiddags. Geen lading zal ingenomen worden na 12 uur 's middags op den dag van vertrek. Passagiers gelieven aan boord te gaan aan de Oostkaai, Alfred Dok, niet later dan 3 uur 's namiddags.

Voor vracht of passage vervoege men zich ten Kantore van de Stoombootmaatschappij Union, No. 62, Adderleystraat.

Naar Port Natal, te Mosselbaai en Oost Londen aanleggende, alleen om Passagiers te landen en aan Boord te nemen.

DE Kon. Mailstoomboot NATAL, F. CROSS Gezagvoerder, zal zoo spoedig mogelijk als boven vertrekken, na de aankomst van de K.M.S. *Trojan* van Engeland.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek bij de Kantoren van de "Union" Stoomboot Maatschappij, No 62. Adderleystraat.

Naar Port Natal, Delagoabaai, Mozambique en Zanzibar, aanleggende te Mosselbaai, Algoabaai, Oost Londen, alleen om Passagiers te landen en aan Boord te nemen.

DE Kon. Mailstoomboot AFRICAN, R. A. LEIGH, R.N.R. Gezagvoerder, zal als boven vertrekken op WOENSDAG, 2 Junij, of zoodra mogelijk na de aankomst van de *Teuton*.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek bij de "Union" Stoomboot Maatschappij, No. 62, Adderleystraat.

Naar Mosselbaai, Algoabaai, Kowie en Oost Londen.

DE Kon. Mailstoomboot TROJAN, A. DE LA COURT TRAVERS Gezagvoerder, tegen 9 Junij van Engeland verwacht, zal als boven vertrekken na het lossen van hare plaatselijke lading.

Voor Vracht op Passage doe men aanzoek bij de Kantoren van de "Union" Stoomboot Maatschappij, No. 62, Adderleystraat.

Naar Mosselbaai, Algoabaai, Kowie en Oost Londen.

DE Kon. Mailstoomboot TEUTON, E MANNING, Gezagvoerder, omtrent 4 Junij van Engeland verwacht (na onvermijdelijk oponthoud), zal zoodra mogelijk vertrekken na het lossen van hare plaatselijke lading.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek bij de Kantoren van de "Union" Stoomboot Maatschappij, No. 62, Adderleystraat.

ZUID-AFRIKAANSCHE

KONINKLIJKE MAILDIENST.

De Kol. Kon. Mail Linie.

DE Stoombooten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar *Londen* om den anderen Dingsdag, via *Madeira* en *Plymouth*, te *Sint Helena* en *Ascension* aanleggende op bepaalde tusschentijden. Retourkaartjes worden uitgereikt tegen eene vermindering van 10 percent tusschen Engeland en de Kaapkolonie en Natal.

Mei .—Extra Maalboot, DUART CASTLE, Kapt J. DOWDY.
Mei 18.—DUBLIN CASTLE, J. D. JEFFRIES, R.N.R.

ANDERSON & MURISON, Agenten.

Eerste Bezending WINTERKLEEDEREN wordt nu ontpakt door PACKHAM & Co., Adderleystraat.

15 Gedresseerde Trek- en Rijpaarden, van 2 tot 6 jaar
5 do. Ezels, 5 en 6 jaar.

Op Heden (Donderdag),

20 MEI,

ZULLEN opgemelde Paarden en Ezels publiek verkocht worden, uit de Markt-kraal te Wellington.

JOHS. D. RETIEF.

Paarl, 20 Mei 1880.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

100 Extra Vette Slagtossen
60 Trekossen en do. Koeijen
20 Paarden en Ezels,

ZULLEN publiek worden verkocht, te Worcester,

Op Donderdag, 27 Mei 1880,

'S MORGENS, TEN 10 URE,

PH. I. KIRSTEIN.

Worcester, 13 Mei 1880.

DE VOS & THERON, Afslagers.

Belangrijke Verkooping

VAN

LEVENDE HAVE

EN ANDERE

LOSSE GOEDEREN,

Overhexrivier, Afd. Worcester.

DE Ondergeteekende, zijne Woonplaats "Aan de Doornrivier" uit de hand verkocht hebbende, zal op

Woensdag. 2 Junij 1880,

'S MORGENS TEN 10 URE,

publiek doen verkoopen op voormelde Plaats:

200 Jonge Struisvogels, 1 tot 12 maanden oud
50 Aanteelbeesten in goede conditie
12 Extra Trekossen
6 Do. Trekmerries
2 Rij- en Trekpaarden
10 Fraaije Varkens
1 Do. do. (gemest)
1 Bokwagen
1 Open Kar
1 Span Trekgoed compleet.

VOORTS:

Balies, Emmers, Graven, Pikken, en verscheidene artikelen meer, te veel om te melden.

S. D. NAUDE, D.zn.

VERDER zal verkocht worden voor rekening van den heer J. J. TREURNICH:

400 Extra Vette Kapater Bokken
100 Do. do. Kaapsche Hamels
25 Do. do. Ossen en Koeijen
40 Aanteel Merries.

Ververschingen zullen worden verschaft.

DE VOS & THERON.
Vendu-Adms.

Worcester, 15 Mei 1880.

100 STRUISVOGELS.

DE Ondergeteekende, daartoe gelast zijnde door den welbekenden Struisvogelboer, den Heer ANDRIES H. DU TOIT, zal per publieke Vendutie verkoopen te

Roodewal, voor Cogmanskloof,

bij het Hotel van den Heer F. C. DE WIT,

Op Donderdag, 10 Junij a.s.,

TEN 10 URE PRECIES.

100 STRUISVOGELS, van 2 tot 7 maanden oud, waaronder zijn 10 die uitgebroeid zijn door wilde Vogels.

N.B. Koopers behooren deze gelegenheid niet te laten voorbijgaan, daar het algemeen bekend is, dat de Heer DU TOIT altijd de beste Vogels had, en ook omdat geen billijk aanbod geweigerd zal worden.

G. P. VAN ZIJL, Afslager,

Vendu-Kantoor,
Montagu, 14 Mei 1880.

GETROUWD,—met Speciale Licentie, te Kaapstad, op Maandag, den 17 Mei, door en ten huize van den WelEerw. heer W. F. GOHL, de heer WILLEM GABRIEL LE ROUX, P.J.zoon, met jongejufvr. JOHANNA CORNELIA BURNARD, beiden van Stellenbosch.

Kaapstad, 20 Mei 1880.

BELANGRIJKE VERKOOPING

VAN

KOSTBARE PLAATSEN,

GELEGEN AAN DE BREEDERIVIER,

AFDEELING SWELLENDAM.

DE Ondergeteekende, door den heer JOHAN P. HESSE, van de Kaapstad, begunstigd, zal publiek verkoopen te MIGGELSKRAAL, alias RETREAT,

Op Donderdag, den 27sten Mei 1880,

De volgende welbekende Eigendommen, vroeger behoorende aan Doctor HENRY WHITE, te weten:—

23/24 Part of Deel in de Erfpachtplaats MIGGELSKRAAL, alias RETREAT, aan de Breederivier, groot in zijn geheel 4,350 Morgen.

23/48 Part of Deel in de Erfpachtplaats NAPKYS MOND, gelegen als hierboven, groot in zijn geheel 3,212 Morgen.

Deze Plaatsen zijn zoo alom bekend als de beste Schaap-, Beesten- en Paardenplaatsen, met hare fraaije Plantages en uitgestrekte Zaailanden aan de prachtige Breederivier, nabij Malagas, dat zij geene aanbeveling noodig hebben, slechts worden diegenen herinnerd die in bezit komen willen van Eigendommen, waar men de Boerderij met gemak en groot voordeel kan voortzetten, deze gelegenheid niet te laten voorbij gaan, maar de verkooping bij te wonen.

Voorts zal verkocht worden de volgende Levende Have, t.w.:—

400 Merino Ooijen en Hamels, extra Vet en van het beste Ras
8 Aanteelbeesten van goed Ras
1 Paar Broeistruisvogels
1 Paar do. bekwaam om te worden afgekampt

15 STRUISVOGELS, 3 JAAR OUD,

en wat verder ten dage der verkooping zal worden aangebragt.

D. P. MARAIS, A.zn., Afslager.

Heidelberg, 25 April 1880.

STUTTAFORD & CO.

DEPARTEMENT VAN FAMILIEROUW.

Pas ontvangen een nieuwe voorraad Casimires, Koorden, Paramattas, Estemene Serges, en eene verscheidenheid Fancy Gefigureerde Materialen voor Opmaaksels.

Zwarte Krip van de beste kwaliteit

IN VOORRAAD,

Niet-vlekken Gewaarborgd.

S. & Co. vestigen ook de attentie van Dames op hun voorraad Dekens, Flanel, Costumen, Waterproefs, nieuwe Fransche Modeartikelen en Japonstoffen.

De Fancy Departementen zijn altijd vol van de laatste nieuwigheden.

MAGAZIJN VAN KLEINHANDEL, ADDERLEY-ST.

DRAADHEINING.

GEORGE FINDLAY & CO.

HEBBEN TE KOOP een GROOTEN VOORRAAD

Materialen voor Draadheining
Gegalvaniseerd gevlochten Draad, 5 Draads
Effen Gegalvaniseerd Draad
Zwart Gehard Draad
Patent Ovaal Stalen Draad
IJzeren Spanpalen
Spanklampen voor houten palen
IJzeren Standers, verschillende Patronen
Gegalvaniseerde Spanbouten en Moeren
Gegalvaniseerde Drijfkrammen
Gegalvaniseerd IJzeren Netwerk, voor Struisvogelkampen
IJzeren Waterbakken, voor Struisvogelkampen.

IJzerpakhuizen, 10, Gravestraat.

Vogelstruizen.

TE KOOP acht Vogelstruizen, zegge 3 Mannetjes en 5 Wijfjes, omtrent 3 jaren oud. Prijs £30 per stuk. Men doe aanzoek bij

G. G. ASPELING,

No. 20, Burgstraat.

WELLINGTON.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN ZEER KOSTBARE

Vaste en Losse Goederen.

DE Ondergeteekende, van plan zijnde verandering van woning te maken, zal op

Woensdag en Donderdag,

2 EN 3 JUNIJ AANST.,

's Morgens ten 10 ure precies,

Publiek laten verkoopen, in de Kerkstraat, te Wellington.

I. Zijn welbekend zeer Kostbaar Erf, gelegen in het centrale gedeelte van de Stad, front makende naar de Kerk- en Malherbestraten. Daar het Erf nog in zijn geheel is, kan hetzelve gemakkelijk in Vier Erven verdeeld worden. Dit Eigendom is bebouwd met een groot en zeer sterk gebouwd Woonhuis, met Dubbele Verdieping, onder een Galvanisch IJzeren Dak, bevattende 8 groote, luchtige Kamers, Dispens en Keuken. Alsmede: Buitengebouwen, bevattende Wagenhuis, Stallen en Huurkamers, welke thans goed verhuurd zijn.

Het Erf heeft zeer uitgestrekten Tuingrond, en is beplant met een Wijngaard en allerlei soorten van Vruchtboomen, en is het geheele jaar door VOLOP VAN WATER voorzien.

Deze is een schoone gelegenheid voor iemand die Handel in deze floreerende Stad wenscht te beginnen, en voor Hotel of Privaat Logieshuis een uitgezochte ligging.

II. Losse Goederen:

De geheele voorraad Winkelgoederen, als Linnen, Voerchits, Chits, Broekgoed, enz., enz., Toonbanken, Lessenaar, Glazenkasten, Rakken, 1 groote Schaal, 2 Winkeltrappen, 2 2 Kleine Schalen, Potten, Emmers, enz.

Huisraad,

De gewone Voor- Eet- en Slaapkamers Meubelen, Glas- en Aardewerk, Keukengereedschap.

VOORTS:

20 Zeilzakken
Een Lot andere Zakken
4 Zakken Koorn
1 Lot Akers
1 Groot vet Varken, en eene menigte andere goederen te veel om te melden.

E. C. LE ROUX.

Wellington, 15 Mei 1880.

J. FRED. PENTZ & Co., Afslagers.

5,000 Blue Gum Boompjes,

IN KISTJES, bij den Ondergeteekende, te BOTTELARIJ.

D. C. MORKEL.

Adres: Kraaifontein Station.

OVERLEDEN op Woensdag, 12 Mei, mijn geliefde Echtgenoot IZAAK BENJAMIN DE VILLIERS in den ouderdom van 64 jaren en 10 maanden. Zijn einde was vrede.

E. F. DE VILLIERS.

Langevallei, Achter-Paarl.

Aan Familie en Vrienden

WORDT bekend gemaakt, dat het den Alwijzen Bestierder onzer lotgevallen behaagd heeft, op den 27sten April van onze zijde weg te nemen onze geliefde Kleindochter, MARTHA ANNA JACOMINA RUST, in den ouderdom van 5 jaar, 5 maanden en 26 dagen. Hoe zwaar ons dit onherstelbaar verlies ook wezen moge, zwijgen wij in den Heer onzen God, die heeft geslagen, doch weder zal genezen.

G. P. F. LOCHNER,
M. A. J. LOCHNER, geb. DEMPERS.

Biesjesfontein, Malmesbury,
15 Mei 1880.

OVERLEDEN,—den 11den dezer, omtrent 8 uur 's avonds, op weg tusschen Hexrivier en Clanwilliam, door het omslaan der kar, onze teedergeliefde Zoon, PIETER JOHANNES ABRAHAM, in den ouderdom van 12 jaren en 2 maanden.

Zij die weten dat voor eenige jaren een onzer Kinderen het leven verloren heeft door Brand, kunnen eenigzins beseffen, welke diepe wonden ons ouderhart geslagen zijn. Maar hoe ondoorgrondelijker de wegen Gods in dezen met ons zijn, hoe meer wij onzen troost willen zoeken in het woord, door Hem gesproken, zeggende: "Hetgeen ik doe weet gij *nu* niet, maar gij zult het *na dezen* verstaan"

CHRISTOFFEL LOMBAARD.
HESTER C. LOMBAARD, geb. NEL.

Tronje, Distrikt Calvinia,
13 Mei 1880.

In den Insolventen Boedel van William McLeod, eertijds handelende als William McLeod & Co.

Verkooping van een Aandeel

IN

Vier Transvaalsche Plaatsen

BIJ PUBLIEKE VENDUTIE,

IN DE

KOOPMANSBEURS,

Op Zaturdag, 22 dezer,

'S MIDDAGS OM 12 UUR,

MET LIBERALE BONUS.

DE PLAATSEN ZIJN:

No. 156, "Calais," No. 158, "Pretoria," No. 165, "Metz," en No. 167, "Strasburg"; zij zijn allen omtrent 3000 Morgen groot en gelegen in het vermaarde District Zoutpansberg, en aldaar in de Afdeeling Spelonken.

Het Aandeel is £671 6 9
van £1067 14 8

in ronde breuk 13—20sten. Alle verschenen en betaalbare Belastingen zullen gewaarborgd worden voldaan te zijn.

P. G. H. WILMOT, } Gez.
E. J. M. SYFRET, } Curatoren.

Publieke Verkooping

AAN DE PAARL.

DE Ondergeteekende, zijne Plaats uit de hand verkocht hebbende, heeft besloten zich van zijne

Losse Goederen

te ontdoen, en Publiek te doen verkoopen,

Op Donderdag, 27 Mei a.s.,

aan zijne woning, te NOORDER PAARL:

Huismeubelen,

als: 2 Ledekanten, 1 IJzeren Katel, 2 Kleederkasten, 1½ Dozijn Stoelen, 6 Tafels, 2 Was- en Kleed do., 1 Ronde do., 1 Kombuis do., 2 Ronde Tafeltjes, 2 Groote Spiegels, 2 Huisklokken, 1 Extra Verrekijker, 4 Koperen Kwispedoren, alle soorten Glas- en Aardewerk, Kombuisgereedschap, 1 Stove, 2 Taartpannen, Vleesch- en Worstmachine, enz., enz.,

VOORTS:

1 Molwagen, 2 Kapkarren, 1 Open Kar, 1 IJzeren Wagentje, 4 paar Tuigen, 1 Ploeg en Eg, 1 Groot Schipzeil, 1 Lot Zakken, 1 Schroef, 1 Slijpsteen, 1 Lot Zinkplaten 10 Mud Koorn, 1 Lot Kaf, 10 Mud Akers, 2 Voermachines, 1 Schaal en Gewigten, Planken, Emmers, Kaffer Watermeloen.

VERDER:

2 Karpaarden, 8 Struisvogels, 1 Koe met Kalf, 4 Extra vette Varkens en meer goederen, te veel om te melden.

G. G. ROSSOUW.

Paarl, 18 Mei 1880.

DE VILLIERS, FAURE & Co., Afslagers.

KOLONIALE

Weeskamer en Trustmaatschappij.

Publieke Verkooping

TE

WORCESTER,

VAN

KOOPMANSWAREN, ENZ.

In den Boedel van wijlen den heer EDWIN HENNING.

DE Ondergeteekende, als Executrice Testamentaire in bovengenoemden Boedel, zal publiek doen verkoopen op

Zaturdag, 5 Junij aanst.,

'S MORGENS TEN 10 URE,

de volgende goederen, behoorende aan gemelden Boedel, te weten:

Linnen, Koordfluweel, Chitz, Voerchitz, Geruit, Kousenwaren, Hoeden, Stevels en Schoenen, Doeskins, Tabbertsgoed, Modeartikelen, enz.

De verkooping zal plaats vinden aan het Pakhuis van den heer LOGIE.

G. W. STEIJTLER, Ex. Test.

F. L. LINDENBERG & Co., Afslagers.

J. A. DU TOIT'S

PRIVAAT LOGIESHUIS, 28, STRANDSTRAAT, nog geen minuut van de Railway Statie, vroeger HAYLETT'S Logieshuis, waar geene kosten aan gespaard zijn tot in- en uitwendige verbetering en gerief. Termen billijk.

N.B.—Speciale schikkingen voor Boarders bij de maand.

Openbare Jongensschool

TE SWELLENDAM.

GEVRAAGD, voor de bovengenoemde School, na afloop van de Vakantie, een Hulponderwijzer tegen een Salaris van £150 per jaar. Applikatien met getuigeschriften te worden ingezonden bij den Secretaris, den Eerw. F. D. EDWARDS, vóór of op den 13den Junij aanst.

Swellendam, 18 Maart 1880.

BEVALLEN,—van eene Dochter, op den 16den dezer, de Echtgenoote van

D. J. DE VILLIERS.

Vlaggeberg, 17 Mei 1880.

GUANO.

Beste qualiteit te koop aan de Pakhuizen van

M. L. BENSUSAN & CO.

Kasteelstraat.

KOLONIALE

Weeskamer en Trustmaatschappij.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN KOSTBARE

Vaste Goederen,

IN DEN VOORSTEN OMTREK VAN

Koud Bokkeveld, afdeeling Tulbagh.

In den Insolventen Boedel van JOHAN CAREL WINTERBACH, Struisvogelkweeker, enz.

DE Ondergeteekende, behoorlijk geauthoriseerd, zal bij Publieke Veilling, ter plaatse zelve,

Op Woensdag, 26 Mei 1880,

'S VOORMIDDAGS 11 UUR,

Verkooping houden van de Plaats

"KLEINFONTEIN,"

met den aanbelendenden Gouvernementsgrond, bekend als "DE KIEL," groot omtrent 1,700 morgen.

Dit Eigendom is welbekend als een uitmuntende Graanplaats en zeer geschikt voor Struisvogels, daar het met geringe kosten geheel kan worden ingesloten.

G. W. STEYTLER, } Gez.
H. CARSON, } Curatoren.

HENRY CARSON, Afslager.

Vendukantoor. Ceres,
10 Mei 1880.

VERKOOPINGEN.

VEE EN LOSSE GOEDEREN

DE VOS EN THERON.

Mei. 20.—Worcester, Vee van J. P. du Toit.
Mei. 27.—Worcester, Ossen en Koeijen, van Ph. J. Kirstein.

J. F. PENTZ EN CO.

Mei. 20.—Wellington, Paarden, en Ossen, van J. Malan.

J. W. MOORREES EN CO.

Mei. 25—Groenrivier, Malmesbury, Vee en Losse Goederen, van W. Loftus.

F. L. LINDENBERG EN CO.

Junij. 5.—Worcester, Koopsmanswaren, enz, van E. Henning.

VASTE GOEDEREN

J. J. HOFMEYR EN ZOON.

Mei. 20.—Kaapsche Afd. Vaste en Losse Goederen, van H. H. Durr.
Mei. 27.—Zoutrivier, Vastgoed, van N. W. Meijer.

J. S. MARAIS EN CO.

Mei. 21.—Franschhoek, Vaste en Losse Goederen, van D. J. Roux.

J. W. MORREES EN CO.

Mei. 25.—Groenrivier, Malmesbury, Vaste en Losse Goederen, van G. Stewart.

H. CARSON.

Mei. 26.—Ceres, Vastgoed, van J. C. Winterbach.

D. P. MARAIS AZN.

Mei, 27.—Breederivier, Swellendam, Vee, Vastgoed, van J. P. Hesse.

DE VILLIERS PAARL EN CO.

Mei. 27.—Paarl, Vee en Losse Goederen, van G. G. Rossouw.

J. F. PENTZ EN CO.

Junij. 2 en 3.—Wellington, Vaste en Losse Goederen, van E. C. le Roux.

MARKTPRIJZEN.

Van 18 en 19 Mei 1880.

		£	s.	d.		£	s.	d.
129 bs.	Aardappelen, pr. 3 bs.	0	6	0	—	0	19	11
14 lb.	Boter, per lb.	0	2	9	—	0	3	0
	Eenden, per stuk ..	0	2	9	—	0	3	7
	Eijeren, per 100 ..	0	18	0	—	0	19	11
	Ganzen, per stuk ..	0	4	0	—	0	4	6
	Hoenders, per stuk	0	1	4	—	0	2	2
11 vr.	Haverg, pr. 100 lb.	0	6	0	—	0	6	0
	Kalkoenen, per stuk	0	6	0	—	0	6	0
75 bs.	Uijen, per 3 bs. ...	0	4	0	—	0	6	6

Dingsdag,	18	Mei	4	Wagens	11	Karren.
Woensdag,	19	do.	2	do.	27	do.

GETROUWD.

(*Met Speciaalen Licentie.*)

Op Dingsdag, den 18 Mei, door en ten huize van den WelEerw. heer G. W. Stegman, Jr., de heer Johannes Marthinus Cornelus de Kock, met jongejufv. Carolina Jacoba Ackermann.

GEDOOPT.

In de Nieuwe Ned. Geref. Kerk, op Woensdag, 19 Mei, door den WelEerw. heer A. D. Luckhoff, eene dochter van den heer Jan Hendrik Hofmeyr, J.J zoon, met name Anna Hillegonda. Eene dochter van den heer Jacobus Cuijpers, met name Hendrina Maria.

OVERLEDEN.

Mei 4.—Frances, dochter van den heer Jacobus Kiesewetter, oud 1 jaar en 10 maanden

Mei 10.—Christina Paulina, dochter van den heer Christoffel Lombaard, oud 1 jaar en 10 maanden.

Mei 16.—Dochtertje van den heer Adam Adams, oud 5 dagen.

Mei 16.—Maud, dochter van den heer Burton Churchill, oud 2 maanden.

SHIPPING INTELLIGENCE.

TABLE BAY.—ARRIVED.

May 18—Louis Alfred, bgte, from Walwich Bay.
18—Alberto, bk, from Swansea.
19—Lapland, SSt, from Mauritius.

TABLE BAY.—SAILED

May 18—Antonie Vinent, bk, to Port Nolloth.
18—Amor, bk, to Mauritius.
18—Herman Lehmkuhl, ship, to Anjer.
18—Nyverheid, bg, to Algoa Bay.
18—Kate Tatham, to Guam.
18—Adele, sch, to Saldanha Bay.
18—Queen, sch, to Saldanha Bay.
18—Dublin Castle, SSt, to London.

MAANSVERANDERINGEN.

Mei 24, Volle Maan, 7u. 33m. voormiddags.
Mei 31, Laatste Kwartier, 0u. 7m. voormiddags.
Junij 7, Nieuwe Maan, 11u. 9m. namiddags.
Junij 15, Eerste Kwartier, 11u. 6m. namiddags.
Junij 22, Volle Maan, 3u. 0m. namiddags.
Junij 29, Laatste Kwartier, 11u. 11m. voormiddags.

De Zuid-Afrikaan.

DONDERDAG, 20 MEI 1880.

WIJLEN DE HEER JOHN PATERSON.

BUITEN alle questie heeft ons Parlement door het noodlottig uiteinde van den heer John Paterson een zijner voornaamste leden verloren. Hij was niet alleen een der oudste—hij en de heer Solomon waren de eenige, leden, die van de invoering onzer constitutie af zitting hadden in de Wetgevende Vergadering—maar, naar de belijdenis van vriend en vijand, een der allerbekwaamste. Als spreker bezat hij verdiensten, welke ongeëvenaard waren in het Huis. Niemand wist zich zoo net uit te drukken als hij, niemands taal was zuiverder, niemands gedachtenloop geregelder, niemand liep minder gevaar in herhalingen te vervallen, niemand verstond de kunst van delicaat sarcastisch te zijn beter dan hij. Na den heer Porter had hij—althans onder de oudere leden—meer dan iemand anders aanspraak op den naam van "redenaar." En toch had zijn spreektrant belangrijke gebreken. Vooral in latere jaren scheen zijn spreektrant koud, gekunsteld, afgemeten. Hij werd zelden "warm." De echte redenaarsgloed, die den heer Porter maakte tot zulk eene kracht in het Huis, dat onwillekeurig weggevoerd worden door zijn onderwerp—daarvan gaf hij zelden blijk. Men vond hetgeen hij zeide altoos "mooi," maar werd zelden door zijne overtuigingen aangestoken, door hem van overtuiging veranderd; en wel, omdat het hem niet gegeven was, in eigen persoon het bewijs te leveren, dat hij zelf door zijne eigene overtuiging als bezield was. Hij bezat daarom als bloot spreker veel minder invloed dan menig lid van oneindig minder talent. Dat gold vooral in groote questien van speculatieve waarde, als de Conferentie, en het Vrijwillig Beginsel. Doch omtrent de meer alledaagsche questiën van finantie en administratie oefende hij onmiskenbare kracht uit. Zijn kennis van zaken was zoo uitgestrekt en wel gesorteerd, zijn kunde als "business-man" zoo onmiskenbaar, dat hij, wanneer de geldmiddelen des lands in overweging waren en hij den gewonen conversatietoon aansloeg, beschouwd werd als een der leermeesters van het Huis. Dan was John Paterson in zijn element, dan was hij de natuurlijkheid zelve en dan, men gevoelde het, kon men geen veiliger gids hebben. Op de dagen, wanneer de begrootingsredenen geleverd werden, was hij inderdaad op zijn best. Hoe zwaar en donker de wolk van dijfers ook mogt zijn, John Paterson wist orde te voorschijn te brengen uit den chaos, wist leemten en gebreken in de ministeriele voordragten aan te wijzen, zooals geen ander kon doen. Met financiers is het Huis uiterst schraal bedeeld; en wij durven daarom, zonder tegenspraak te vreezen, verklaren, in meer dan den gewonen en stereotiepen zin des woords, dat 's heeren Patersons verlies in die hoedanigheid onherstelbaar is voor de Wetgevende Vergadering. En toch was het onmogelijk, hem in zijn volle waarde te kennen, tenzij men met hem had zamen gediend als lid van een gekozen Comité. In het afgezonderde der Comitékamers, te midden van zijn vier of vijf mede comitéleden, buiten alle verzoeking of gelegenheid tot vertoon, verrigtte hij zijn werk met een naauwgezetheid en trouw, die, helaas! niet altoos worden gevonden in comités van het Huis. Met alle kracht zette hij zich tot de taak, zich door en door bekend te maken met elke zijde van het naar het comité verwezen onderwerp. Hij was even scherpzinnig als onvermoeid in het ondervragen van getuigen. En de schrijver van dit artikel kan op grond van persoonlijke ondervinding verklaren, dat niemand vaardiger was, zijne eigene inzigten te wijzigen naar het licht door hem bij het getuigenverhoor opgedaan. Als staatkundige in het Huis was hij door en door gematigd. Hoewel behoorende tot de ministeriele partij, aarzelde hij niet, ministeriele maatregelen en handelingen flink te beoordeelen, zooals hij in de laatste sessie nog deed bij de discussie over de ontwapeningsstaatkunde. Hoe bezadigd hij was in zijn uitlatingen over de accijnsbelasting, zullen sommige onzer lezers in de wijndistrikten zich wel nog herinneren. Een spoorwegman was hij bij uitnemendheid, maar ook hem vervulde het koor van aanzoeken om meer en steeds meer spoorwegen met bezorgdheid; en om het gevaar van spoorwegoverdrijving te keeren, had hij een schema in overweging, dat hij, ware het leven hem gespaard, welligt dit jaar in het breede zou hebben ontwikkeld, en dat zich grondde op een stelsel van spoorwegdistrikten, binnen welke men zich tot het leveren van een subguarantie zou moeten hebben verbinden, alvorens een gevraagden spoorweg te erlangen. Met confederatie, meer nog dan met eenig ander onderwerp, was zijn naam vereenzelvigd. Hij geloofde met een onbegrensd geloof in de voordeelen die zouden voortvloeijen uit de aaneensnoering van Zuid Afrika. En toch, mogten wij oordeelen naar gesprekken welke wij van tijd tot tijd over het onderwerp met hem voerden, dan was hij niet blind voor de bezwaren welke de verwezenlijking van zijn droom in den weg stonden, en dan bekende hij, dat er nog al eenige tijd moest verloopen, voordat daarvan iets kon worden.

In den omgang was er geen aangenamer mensch dan John Paterson. De bitterste woorden in het Huis gesproken vergat en vergaf hij daar buiten. Uren lang lang kon hij u onderhouden met anecdoten uit zijne Koloniale en Europesche ondervinding, schetsen van Europesche staatslieden en dergelijke. Altoos was hij bereid, een jong medelid des Parlements voor te lichten en te helpen. Zijne assche ruste in vrede; en terwijl wij zijne vele verdiensten gedenken, vergeten wij zijne enkele gebreken.

TE ADELAIDE is in het gebouw der Standard Bank door brand eene schade aangerigt, die begroot wordt op £300 à £400.

ONAFGEHAALDE BRIEVEN.—De gewone lijst betreffende het postkantoor Kaapstad verschijnt, aangevuld tot 30 April l.l., in de *Gazette* van Dingsdag.

TEN GEVOLGE van het berigt van den dood van den heer Paterson L. W. V., is het diner, dat de Speaker heden zou geven, uitgesteld tot Donderdag, den 27sten dezer.

DE ONTWAPENING der Basutos is weer voor eene maand uitgesteld; dat, is hun is voor het inleveren van wapenen, ammunitie enz. tijd verleend tot 21 Junij, in plaats van tot 21 Mei aanst.

REGEN.—In Kaapstad en ver in den omtrek, noord en oostwaarts, is van Vrijdagnacht tot Zaturdagnacht redelijk wat water gevallen, maar niet genoeg om overal in ernst met het ploegwerk te beginnen, vooral niet in hooger gelegen streken.

HET HOF VAN APPEL, onlangs geconstitueerd, zal tweemaal in ieder jaar zitting houden voor het in hooger beroep hooren van kriminele en civiele zaken, te beginnen op den 7den Januarij en den 24sten Junij.

EEN ZWAAR VERLIES.—Het spijt ons te hooren dat op verleden Vrijdag 80 Angora bokken te Klipkraal, Vlekpoort, door den bliksem gedood werden. Zij waren het eigendom van den heer A. Lombaard. De dieren waren pas geschoren.—*Afrikaner.*

VERTREK NAAR EUROPA.—De heer Mc. Donald, leeraar aan de normaalschool alhier, vertrok eergisteren per Maalboot naar Europa. Ziekte noodzaakte hem dit land te verlaten. Een talrijke schare van leerlingen deed hem uitgeleide.

SNOEK.—Blijkens rapport van Mauritius, gedateerd 22 April, was de markt aldaar slecht voorzien van Kaapsche snoek. De jongste aanvoer had slechts 800 bundels bedragen en daarvoor was 11 ropijen per centenaar betaald.

PIKETBERG.—Men schrijft van daar, dat het geheele distrikt door heerlijke regens gevallen en dat de boeren druk aan het ploegen zijn.—Zaturdag is aldaar eene vergadering gehouden, om toebereidselen te maken voor de viering van den verjaardag der Koningin.

AFSCHEIDSPREEK.—De Eerw. Maynard, leeraar van de Eng. kerk te Worcester, hield Zondag zijn afscheidspreek voor een talrijk gehoor. ZEw. die jaren lang de gemeente heeft gediend, gaat in het genot van zijn volle pensioen, £200, in Engeland zijn laatste dagen slijten.

AAN DE officieren, onder-officieren en manschappen der rijks- en koloniale troepen, die deel genomen hebben aan de oorlogen in Zuid Afrika, zullen medailles worden uitgereikt. Alzoo is Harer Majesteits welbehagen, door Sir M. Hicks Beach aan Gouverneur Frere medegedeeld.

DE TWEE HOLLANDSCHE SCHEPEN, die thans in de Algobaai liggen, de *Tromp* en de *Johanna*, zijn geïnspekteerd en, naar de *E. P. Herald* verneemt, in zeer slechten staat bevonden. Een verdere inspektie, in deze week te worden gehouden, moet over hun lot beslissen.

HERBST.—De *Graaff-Reinet Advertiser* zegt:—Wij vernemen dat deze mijnheer, die alreeds meer dan eens in ons magistraatshof gefigureerd heeft, gearresteerd is op de aanklagt van diefstal van eenige aan een boer in het distrikt Richmond toebehoorende ossen.

DE CIVIELE COMMISSARIS van de Kaapsche Afdeeling vraagt in huur een gebouw, bevattende minstens zes kamers, te weten vier voor hemzelven en zijn staf, en twee voor de ontvangst van huisbelasting. Men kan Tenders inzenden tot den 31sten dezer.—Zie *Gazette.*

PRINS HEINRICH, een kleinzoon van Keizer Wilhelm en van Koningin Victoria, wordt in ongeveer zes weken hier verwacht. De Duitschers alhier hebben eene vergadering gehouden, om den jeugdigen vorstelijken bezoeker eene hartelijk ontvangst te bereiden. Zullen de andere kolonisten zich onbetuigd laten?

TE DORDRECHT zou Zaturdag een bazaar gehouden worden ten behoeve van het bouwfonds eener nieuwe kerk die de N. G. Gemeente zich stichten wil. Men verwachtte een goe te uitkomst, want de bijdragen waren vrij aanzienlijk, bestaande o. a. uit 1500 schapen, 40 ossen, 6 paarden enz. Men hoopt eerlang met den opbouw een aanvang te kunnen maken.

DIE LASTIGE RATTEN!—Het huis van den kruidenier Hugh Kelly, te Port Elizabeth, liep onlangs groot gevaar van te verbranden. Het schijnt dat een rat, die zijn nest dicht bij de lucifers had, een der deosjes had doorgeknaagd, en aldus door de wrijving de phosphorus had doen ontvlammen. Gelukkig gebeurde het ongeluk bij dag en was het vuur spoedig geblusch t.

LEER OM LEER.—Dingsdag werden drie passagiers naar de Nieuw Zeelandsche maalboot *Norfolk* geroeid. Toen zij het schip naderden, vroeg de bootman zijn geld, en daar zij weigerden te betalen wendde hij en steven om, roeide stadwaarts en liet het drietal afstappen aan het Middenhoofd, van waar zij met betraande oogen de *Norfolk* konden zien wegstoomen.

DE BRAND bij den heer Eksteen te Rosebank is onmiddelijk gevolgd, en door overwaaijing van vonken mieschien de oorzaak geweest van een tweeden brand, die op denzelfden avond het huis van jufvrouw Roberts in de asch gelegd heeft. Door de ijverige pogingen der studenten van het kollege bleef de winkel behouden en bepaalde zich de brand tot het woonhuis, dat met riet gedekt en niet te redden was.

AANSTELLINGEN.—De heer C. A. Pilkington tot vrederegter voor het distrikt Port Nolloth; de heer C. J. Albertijn tot veldkornet van de wijk Saldanhabaai, Malmesbury, in plaats van den heer J. G. Stephan, die bedankt heeft, en de heer J. J. Kotzé tot adsistent veldkornet van diezelfde wijk; de heer Is. Horak de Villiers tot vrederegter voor Kaapstad, het distrikt dáárvan en het Kaapsche distrikt.

DEN DOOD ONTSNAPT.—De *Uitenhage Timee* vertelt bij geruchte, dat zeker artillerist, die deel nam aan den slag bij Ulundi, in de lijkerborst gewond werd, juist op de plaats, waar zulk eene blessuur doodelijke gevolgen moest hebben. Het bleek echter dat hij het behoud te danken had aan twee halve kroonen, die in den buitenzak van zijn wapenrok verborgen waren, en wel zoodanig, dat bij hem althans het hart was, waar zijn schat zich bevond. De kogel was op die geldstukken afgesprongen.

VERBERGING VAN GEBOORTE.—Dingsdagmorgen werd in het privé bij de stoomwasscherij alhier het lijkje gevonden van een pas geboren kind van het vrouwelijke geslacht. Dr. Ross, die onmiddelijk geroepen was, zegt in zijn rapport, dat hij al de aldaar werkzame vrouwen voor zich had laten brengen, en dat het vermoeden gevallen was op de afwezige Nonnie Damon. Zich naar hare woonplaats, Vossteeg no. 9, Langestaat, begevende, vond hij haar te bed en vergewiste zich toen dat zij moeder geworden was. De zaak zal natuurlijk geregtelijk onderzocht worden.

DE VRIJWILLIGERS IN HET VELD.—Pinkstermaandag hielden de vrijwilligers eene oefening nabij Rondebosch. De veronderstelling was dat een vijand tegen Kaapstad naderde en de Volontiers trokken nu uit om het terrein in de rigting van Rondebosch en Mowbray te verkennen. Ongeveer drie honderd namen aan deze oefeningen deel, en de ondervinding hier door officieren en manschappen opgedaan, kan niet anders dan heilzaam werken en hare goede gevolgen toonen, wanneer weer eens de Vrijwilligers hunne werkelijke krachten op het oorlogsveld moeten tentoon spreiden.

HET KAAP DE GOEDE HOOP LANDBOUWGENOOTSCHAP hield gisteren zijn verdaagde verdaagde vergadering om het voorstel van den heer W. Hertzog t.w. om het aftreden van vijf Comitéleden jaarlijks verpligt te maken, te overwegen. De motie werd ondersteund door den heer J. H. Hofmeyr, L.W.R., en bestreden door de heeren Southey, Fairbridge en Watson, waarna dezelve met 18 tegen 11 stemmen doorging. In de plaats der aftredende Comitéleden werden gekozen:—Dr. Hahn, W. Anderson Jr., W. Fleming, J. H. Hofmeyr L.W.R.; en P. A. Mijburgh L.W.V.

DE HANDEL DER KOLONIE.—De statistieken omtrent den handel en den toestand der kolonie, met de daaruit afgeleide gevolgtrekkingen, als onlangs door den heer J. X. Merriman in eene vergadering van het Philosofische Genootschap alhier uiteengezet, zullen wederlegd worden. De heer Charles Cowen, secretaris der Port Elizabetsche Kamer van Koophandel, is met de taak onledig. Ongelukkig heeft aanhoudende ongesteldheid de uitvoering van zijne taak vertraagd, maar er bestaat toch kans dat hij die spoedig zal volbrengen. Inmiddels beklagen wij reeds bij voorbaat den heer Merriman, zijne gegevens en zijne konklusien.

TE WELLINGTON werd Maandag weer een scherpschutterstrijd gevoerd tusschen een plaatselijk achttal en acht leden van de Kaap de Goede Hoop Scherpschutters-vereeniging. De laatste won met 700 tegen 671 punten. De heer Furniss van Kaapstad maakte het hoogste getal merken t.w., 97 uit een mogelijk maximum van 105. De heer H. C. Theron, van Wellington, volgde met 96 punten, op den afstand van 400 yards, verkreeg hij zeven bulles eyes. De afstanden waren 400, 500, 600 yards, zeven schoten op elken afstand.—Wij hebben van dezen wedstrijd twee rapporten ontvangen, maar eerst nadat die in andere bladen waren opgenomen.

ZELFMOORD.—Maandagmorgen had alhier eene zeer treurige gebeurtenis plaats. Twee heeren woonden zamen op één kamer in het logieshuis van mejufvr. Alder in de Houtstraat te Kaapstad. Omstreeks 10 uur dien morgen werd een hunner wakker door den knal van een pistoolschot, toen hij vond dat zijn medebewoner, zekere Ernest Burnup, die weinige weken geleden per *Arab* uit Engeland was gekomen, zich voor het hoofd had geschoten. Onmiddelijk werd de noodige hulp verleend, maar de ongelukkige leefde slechts zeer kort, nadat hij zich de wonde had toegebragt. Naast hem lag een kleine revolver, waarvan 4 kamers nog geladen waren. De kogel was bij den regterslaap ingegaan. Overledene, die van goede familie moet zijn, had den vorigen avond sterk gedronken.

WOL.—Het Dordrechtsche blad zegt, dat aldaar een meer dan gewone hoeveelheid wol wordt aangebragt en dat die wolprijzen opbrengt zoo hoog, als in tien jaren niet het geval is geweest. Men betaalt voor gewasschen wol van 10½d. tot 13½d. en voor vette dito van 7d. tot 8½d.—Nog guller zijn de koopers te Barkly, in hetzelfde distrikt. Daar is de aangebragte hoeveelheid mede zeer groot en de laagste prijs voor gewasschen wol 13d. Door een enkele firma waren reeds 500 balen opgekocht. Dat was waarschijnlijk vóór de jongste niet zeer gunstige berigten uit Engeland. In Port Elizabeth daarentegen waar eerst groote vraag naar en een ruime aanvoer van angorahaar was en de hoogste prijzen zelfs voor kort goed betaald werden, is op de jongste telegrammen uit Engeland plotseling eene daling ontstaan van 4d. tot 5d. per lb.

VRACHTRIJDERS zullen het volgende misschien in het oor kunnen knoopen. Onlangs diende voor den magistraat van Dutoitspan eene aktie, hun vak betreffende. Zeker kollega had in Graaff-Reinet zekere goederen opgeladen voor een koopman op Dutoitspan. Op de vrachtlijst stond, dat de overvoer binnen den gewonen tijd zou geschieden. Maar de ossen werden siek en de reis duurde 38 dagen. De koopman nam uit dat oponthoud aanleiding om de helft van den vrachtprijs af te trekken, en de vrachtrijder, die de aardigheid daarvan niet inzag, stelde eene aktie tegen hem in voor de rest. Zijn agent beweerde dat een vrachtrijder geene wonderen doen en het ziek worden van zijn vee niet verhelpen kan, terwijl in dit geval bovendien ook geene bepaling omtrent het juiste aantal dagen gemaakt was. De magistraat deed uitspraak ten voordeele van den eischer, en liet den koopman tevens alle kosten betalen.

DE STELLENBOSSCHE AFDEELINGSRAAD EN DE POLITIEK.—Volgens de *Cape Times*, die er wel meer van zal weten, is de volgende resolutie unaniem aangenomen, door den afdeelingsraad van Stellenbosch:—Dat de afdeelingsraad, de ingezetenen van Stellenbosch en het distrikt vertegenwoordigende, zijn goedkeuring hecht aan de ontwapeningsbill en volkomen instemt met de inzigten der Regering in het behoorlijk effect geven aan de bepalingen der genoemde acte."—Wij feliciteren den afdeelingsraad met zijn plotseling ontwaakten staatkundigen ijver. Jammer maar, dat hij niet eerder wakker werd en zich doodstil hield, toen de gansche afdeeling in een staat van beroering was wegens de accijnsbelasting.—Jammer ook, dat hij zijn ijver niet wat verder uitstrekt en met een zegt wat hij denkt omtrent de Regeringsstaatkunde betrekkelijk de conferentie en confederatie, enzs.

MONTAGU, 15 MEI.—De droogte blijft aanhouden, zoodat wij nog niet kunnen ploegen. De lucht betrekt echter nu, en wij verwachten dus regen die zeer welkom zal zijn en veel goeds zal doen.—De heer Addison, de accijnsbeambte, heeft hier geen moeijelijke betrekking als zoodanig. Hij heeft nog niet noodig gehad, een enkele maal den gallonstok bij mij of bij mijne buren in een vat te steken.—Het ongeluk, den heer du Toit overkomen, was het tweede van dien aard op diezelfde plaats. Een jongman die 's avonds brandewijn stookte, kwam met het licht te digt bij den emmer, zoodat de brandewijn vlam vatte en de ongelukkige ook jammerlijks brandwonden kreeg. Bij een ander stoker zijn ook twee emmers met die vloeistof tegelijk in brand gevlogen.—Men klaagt hier zeer over de belemmerende bepalingen der accijnswet, die pas een onzer stokers verhinderd heeft, zijn brandewijn naar Kaapstad te zenden, omdat er zijne tegenwoordigheid bij vereischt werd.

STELLENBOSCH, 18 MEI 1880.—ZWART *vs.* BLANK.—Volgens belofte doe ik u thans de uitkomst van de Stellenbossche kwestie tusschen blanken en zwarten geworden. Het plein is door de leden van de Municipaliteit toegestaan aan de blanken alleen, en voor de zwarten is een andere speelplaats aangewezen, hetwelk hun erg in den krop steekt. Gisteren avond, toen de blanken aan het spelen waren op het plein, wilden onze kleurlingen zulks verhinderen. Een groote toeloop was het gevolg; honderden waren spoedig op de been, en alles deed mij denken aan een veldslag, die er stond geleverd te worden, zooals ik er menigeen in den Zulu-oorlog bijgewoond heb. Toebereidselen van beide kanten werden gemaakt, maar de partijen kwamen niet volkomen slaags. Nu en dan vond er een schermutseling plaats, die uitliep op het naar den tronk wegdragen van een der belhamels door onze jongelingen, daar de politie niet weg kon, omdat zij de handen vol had om eene algemeene botsing te voorkomen. Niet minder dan 9 zwarten werden naar den tronk gebragt. Een fairplay fight vond er plaats tusschen een jongeling van Wijnberg en de "champion fight" der darkies van Stellenbosch, dat uitliep op de volkomene nederlaag van den laatste. Al de gevangenen waren spoedig weder uit den tronk gelost onder borgtogt, zooals ik hoor door den Eerw. Legg, van de Engelsche gemeente. Heden morgen verschenen zij voor den Magistraat, die hun het plein volkomen belette, en hen strafte met £1 boete of veertien dagen tronkstraf, 8 waarvan op rijstwater. De boete werd betaald. Groote toebereidselen worden gemaakt voor eene algemeene vechtpartij op aanstaanden Maandag bij de zwarten. Intusschen zitten de witten ook niet stil.—*Ingezonden.*

DE POST bragt ons gisteren, onder meer couranten, ook die uit de Transvaal en den Oranje Vrijstaat. Zij houden niets in van dadelijk belang. De inwijding der nieuwe kerk te Bloemfontein had plaats op Zaturdag 7 dezer, en werd door duizenden van alle zijden toegestroomde belangstellenden bijgewoond. Het *O. V. Familieblad* geeft er een uitvoerig rapport van met illustraties van het oude nederige bedehuis en het nieuwe fraaije groote met twee torens geflankeerde kerkgebouw, dat thans de hoofdstad tot sieraad verstrekt.

POLITIEHOF.—Zaturdag stonden voor het politiehof vijf kleurlingen teregt, beschuldigd, den konstabel Stonley op den 28 Februarij l.l. te hebben aangevallen. De namen der gevangenen zijn *Marnie, Boetje, Baderoen, Tommy* en *Tommy Charles.* Uit de getuigenis bleek, dat de konstabel, naar de Pontakstraat gaande, aangevallen, en op den grond gegooid was. Twee tanden werden hem uit den mond geslagen, en hij was later onbewust nedergevallen. Tot den 1sten April was hij onder geneeskundige behandeling geweest.—De magistraat hield de zaak tot Donderdag aan, ten einde verdere getuigenis van een dwangarbeider, Maart Williams, in te winnen.—Dingsdag stond nog teregt *Allon Baderoen*, beschuldigd van mishandeling van een paard; hij werd vrijgelaten, op grond dat zijn meester, Steensma, gedreigd had hem naar de gevangenis te zenden, zoo hij het verwonde paard niet inspande. Steensma zou evenwel vervolgd worden.

REGTEN VAN AFDEELINGSRADEN.—Het Dordrechtsche comité van spoorweg uitbreiding heeft, ten einde de kosten zijner bemoeijingen te helpen dekken, van den afdeelingsraad (Wodehouse) eene bijdrage verzocht van £50. De Raad heeft haar goedgunstig toegestaan, maar de Auditeur generaal is tusschen beiden getreden met zijn *veto*, zeggende dat de Raad het regt niet heeft, zijne fondsen te besteden aan eenig ander doel buiten het maken en onderhouden van wegen. Sommige leden van den Raad vonden die beslissing vreemd, meenende zij, dat het den Raad even zoo goed behoorde geoorloofd te zijn, voor eene zoo nuttige en belangrijke zaak gelden toe te staan, als voor het ontvangen van en geven van banketten aan een Gouverneur, een Eersten Minister of aan andere hoozgeplaatsten. Nu had de afdeelingsraad van Queenstown, op voorstel van het lid den heer Frost, die tevens parlementslid is, besloten, uit het overschot der schutverkoopingen van £122, de som van £100 toegestaan voor de receptie-commissie bij het openen van den spoorweg en op grond daarvan, meent het Dordrechtsche blad, behoorde de afdeelingsraad van Wodehjne uit diezelfde bron, die ongeveer £150 bedraagt, wel £50 aan de genoemde commissie te mogen schenken.

GRAAFF-REINET.—Daar Ds. Murray afwezig is, zoo heeft de leeraar van Pearston den 2den en die van Uitenhage den 9den dezer de dienst alhier waargenomen.—Den 5den is de brug over de Eerstedrift gedoopt door Mrs. Hudson, en ze kreeg den naam van "Berrangébrug." Nog nooit heb ik hier zoo veel menschen bij elkaar gezien. Het muziekkorps deed zijn best om het feest op te luisteren. Onze Magistraat gaf in zijne redevoering een schets van de 46 jarige werkzaamheden van den heer Berrangé alhier. Ook werden de Bouwmeesters der brug bedankt voor dat fraaije en gerieflijke stuk werk, en daarna werd de aanspraak in 't Afrikaansch door een jong Graaff-Reinetter voorgelezen. In zijn bedankje zeide de heer Berrangé dat hij 50 jaren op Graaff-Reinet gewoond heeft. Toen hij daar kwam, had men geen Municipaliteit, geen vuilniskarren; een ieder moest Zaturdags avonds voor zijn eigen deur vegen, enz enz. En nu had men reeds een spoorweg en de brug die reeds lange jaren hier moest geweest zijn, enz.—Een winkelier met name Smith, wiens vrouw de Kaffertaal magtig was en die nabij de brug woonde, is in eens verdwenen. De vrouw had de Kaffers die aan de brug werkten, overgehaald om hun geld bij haar man te deponeren. Met dat geld en wat ze uit de winkelgoederen hebben gemaakt, zijn ze de zeelucht gaan genieten. Toen de hoofdkonstabel gisteren de goederen in beslag nam, vond hij slechts eenig oud huisraad.—*Correspondent.*

KAAPSTADSCHE KERKERAAD.—Gisteren vond de Buitengewone Kerkeraadsvergadering plaats, die belegd was om ouderling van Rijn's kennisgeving van het in revisie nemen van het laatstgenomene besluit omtrent de overeenkomst tusschen Dr. Kotzé en Ds. Stegmann, in zake de verdeeling der Hollandsche en Engelsche diensten, in overweging te nemen. De Vergadering bestond uit Dr. Kotzé (Praeses), Ds. Stegmann en Luckhoff, ouderlingen de Korte, S. V. Hofmeyr, A. D. en D. P. Krynauw en diakenen Pentz, Robertson, Muller, Marquard en de Villiers. Alvorens men tot de behandeling der voor de vergadering zijnde zaak overging, maakten de Praeses, Ds. Stegmann en de heer S. V. Hofmeyr een heftig lawaai tegen sommige der rapporteurs, die van tijd tot tijd van de Kerkeraadsvergaderingen, huns inziens, onvolledige en onnauwkeurige verslagen hadden gegeven. Ofschoon "*De Zuid-Afrikaan,*" waarop eigenlijk gedoeld werd, het meest er van langs kreeg, schijnt dit onzen rapporteur niet erg aangedaan te hebben, daar hij in de beste stemming van de vergadering terugkeerde. Toen kwam aan de orde ouderling van Rijns kennisgeving van revisie. Daar die heer wegens ongesteldheid niet tegenwoordig kon zijn, vroeg de præses of er iemand was, die de zaak voor hem wilde opnemen. Na heel lang wachten, daar het scheen dat niemand vrijmoedigheid had tot dien stap over te gaan, stelde de heer J. M. Marquard voor, het besluit van 6 Mei in revisie te brengen. Niemand dit seconderende, verviel het voorstel. Hierop stelde de heer J. P. de Villiers voor, als onbestreden motie, de volgende passage te voegen bij het memorandum, waarop de Kerkeraad zijn besluit van 3 Mei genomen heeft, te weten:—"Dat Ds. Stegmann vijf beurten van de 8 Engelsche en 4 van de 16 Hollandsche des Zondags in de maand waarneemt en de overige Engelsche en Hollandsche beurten te worden verdeeld tusschen Dr. Kotzé en den vierden leeraar, met regeling der wijken voor het pastorale of herderlijke werk, terwijl het aanzoek van catechisanten blijft als naar gewoonte." Dit werd gescondeerd door den heer A. F. Robertson, en ter stemming komende, waren er vijf voor en vijf tegen, blijvende de Praeses buiten stemming. Ofschoon er nu heel wat beraadslaagd en geprraat werd, scheen de vergadering maar niet uit de moeijelijkheid, waarin zij verkeerde, te kunnen komen, maar zij werd er ten laatste uit gered door dat er een einde aan de zaak kwam door Ds. Stegmann's verklaring, in eene zeer gevoelige aanspraak, dat hij besloten had het beroep naar Oudtshoorn aan te nemen. Verder werd nog besloten, om op 7 Junij over te gaan tot de verkiezing van een diaken, in plaats van den heer Jurgens, die bedankt had.

HOOGGEREGTSHOF,

Voor Sir J. H. de Villiers, Hoofdregter en Regter Smith.

ZATURDAG, 15 MEI.

Drie zaken werden door hunne Lordschappen vermeld, waarin de Resident Magistraten hunne magt waren te buiten gegaan. In één zaak, was een man, beschuldigd van aanranding, veroordeeld tot twaalf maanden dwangarbeid, terwijl des magistraats bevoegdheid zich slechts tot 3 maanden uitstrekte. In het tweede geval was een man veroordeeld onder de clausule van een wet, die ingetrokken was. Het derde betrof een Basuto, die veroordeeld was als een "vreemde naturel" daar hij in de kolonie zonder pas geweest was. Ook was er nog een vierde zaak, waarin een speciale vrederegter een man veroordeeld had onder de wet voor heeren en dienstboden, terwijl deze ambtenaren in zulke zaken geen regtsmagt hebben.

NEETHLING *vs.* NEETHLING.

Dit was een aanzoek om een voorloopig vonnis, naar aanleiding van een schuldbekentenis, door verweerder, H. L. Neethling gegeven ten gunste van eischer, den Edelen heer M. L. Neethling. Het document, dat tot de dagvaarding aanleiding gaf, was gegeven in Januarij 1871 en was betaalbaar 4 maanden na zigt. De verweerder verklaarde in een affidavit, dat de schuldbekentenis alleen gegeven was om zijn schijnbare verpligtingen te vermeerderen en aldus zijn schuldeischers er toe te brengen, 10s. in het pond aan te nemen. Voorloopig vonnis werd geweigerd; de verliezende partij zal al de kosten moeten dragen.

TOELATINGE

had getuige geklaagd dat er te weinig menschen geëmployeerd waren in de schoenenfabriek. Hij was in Kaapstad geweest, maar geheel voor private bezigheid, en met volle toestemming van Drummond. Toen hij wegging, waren er nog vele bestellingen, die klaargemaakt moesten worden. Hij kon tal van brieven overleggen, waarin hij klaagde over de onvoldoendheid, waarop de bestellingen werden uitgevoerd. Hij was geen vriend van Drummond, vooral niet sedert April en Mei van voorleden jaar; maar hij had nooit de arbeiders aangezet, het werk te staken. Hij had wel gezegd, dat hij zijn broer er over zou spreken, dat de menschen zoo slecht betaald werden.

Walter Searle, wonende te Kaapstad, getuigde, dat een crediet voor goederen, zegge voor £2000, hier in de Kolonie iemand niet in staat stelde, goederen in Engeland te koopen voor dat bedrag; ook meende hij niet, dat een crediet van £2000 op de Standard Bank alhier, iemand in staat zou stellen, voor dat bedrag koopwaren in Engeland te koopen, tenzij de kooper bekend stond als een vertrouwd en geloofwaardig persoon.

HET PARLEMENT.

WETGEVENDE RAAD.

DINGSDAG, 18 MEI.

De Raad kwam op het gewone uur bijeen.

PETITIEN.

De heer Hutton diende twee petitiën in, eene uit Adelaide en eene van den Afdeelingsraad van Fort Beaufort, beiden ten gunste van een brug over de Koonap.

De heer Hutton diende mede van de Congregationale Unie van Zuid Afrika, te Port Elizabeth zittingh houdende, eene petitie in tot afkeuring der ontwapeningspolitiek.

BILLS.

Het wetsontwerp betreffende Landbouw-emigranten en dat tot wijziging der Pensioenwet werden van het Lagerhuis ontvangen en voor de eerste maal gelezen. Tweede lezing op de eerstvolgende bijeenkomst van den Raad.

WIJLEN DE HEER PATERSON.

De Thesaurier Generaal zeide te gelooven, dat in het Lagerhuis door den Premier zou worden voorgesteld, om, als een blijk van achting aan de nagedachtenis van den heer John Paterson, de werkzaamheden tot een anderen dag op te schorten. Hij zelf had den heer Paterson dertig jaren lang gekend en wist dat deze herhaaldelijk zijn tijd en energie ten beste van de kolonie had opgeofferd. Spreker hoopte dat de Raad eveneens de werkzaamheden zou staken tot een volgenden dag, en stelde derhalve verdaging voor tot Vrijdag, veronderstellende spreker namelijk, dat de edele leden Donderdag waarschijnlijk de Zitting der Wetgevende Vergadering zouden wenschen bij te wonen.

De Raad verdaagde dienovereenkomstig tot Vrijdag.

WETGEVENDE VERGADERING.

DINGSDAG, 18 MEI 1880.

Na eenige kennisgevingen van voorstellen leverde de heer Tennant het rapport in van de Graaff Reinetsche Municipaliteitswet.

De Kol. Secretaris legde eenige documenten ter tafel en stelde voor, dat zij gedrukt zouden worden. Aangenomen.

De heer Laing legde ook eenige rapporten ter tafel.

De heer Ayliff overhandigde de correspondentie omtrent de ontwapening en stelde het drukken er van voor.

De heer Fleming zeide, dat als zij gedrukt werden, de leden ze niet zouden zien vóór het ontwapeningsdebat.

Het werd besloten dat den drukker speciaal gelast zou worden, deze documenten eerst te drukken.

De Kol. Secretaris stond toen op en zeide: Het is een ramp die door een ieder moest worden gevoeld, dat wij thans gelooven moeten, dat wij nooit weer het aangezicht van John Paterson zien zouden en dat wij nooit weer zijne stem zouden hooren. Het noodlot, zooals sommigen zeiden, of een geheimzinnig Godsbestuur, zooals *wij* zeiden, schijnt de laatste dagen van zijn leven te hebben vergezeld. Wegens huiselijke omstandigheden had hij zijn vertrek uit Engeland eene week uitgesteld, en op de reis, toen ondernomen, leed hij tweemalen schipbreuk, en bij de tweede gelegenheid werd hij plotseling afgesneden in den bloei van gezondheid en krachten. Mijnheer de Speaker, het komt mij voor en de meesten zullen het mij toestemmen, dat het vooral om gelukkig is, dat hij in dezen tijd werd weggeroepen. Vele jaren lang had hij zijn aandacht gewijd aan een vraagstuk dat thans waarschijnlijk vooral de aandacht van het Huis zou bezighouden, namelijk de mogelijke Unie van Zuid Afrika. Hij was de apostel van Confederatie of Unie van Zuid Afrika, en welke gevoelens wij ook toegedaan mogen zijn, wij allen verwachtten met blijdschap den heer Paterson over dat onderwerp te hooren, daar wij overtuigd zijn, dat hij tot de beslissing van dat vraagstuk al zijn kennis en bekwaamheid zou bijdragen, daar hij daarin zoo geheel te huis was. Zijn verlies is ook daarom zoo bijzonder ongelukkig, omdat er in dit land slechts weinige mannen zijn, rijken knap genoeg om hunnen tijd hunne krachten aan de belangen van het land te wijden. Ik ken geen man, die meer voor de publieke belangen geleefd heeft, dan John Paterson. In de stad zijner inwoning, die hij in dit Huis vertegenwoordigde, heeft de heer Paterson zijne voetstappen achtergelaten, hetzij men haar uit een zedelijk, maatschappelijk of politiek oogpunt beschouwt. Over geheel Port Elizabeth zie men de sporen van John Paterson, en overal hoort men daar opmerkingen, die blijk geven van de hooge achting die men daar voor hem had. Gisteren hebik een boodschap getelegrafeerd aan zijne weduwe en kinderen, de diepe sympathie uitdrukkende met hen in hun verlies. Ik vind het moeijelijk, mijn gevoel van den omvang van dit verlies in woorden uit te drukken. Een groot man is onder ons gevallen. Een man die beschouwd werd als een der voorsten onder de Engelschen in Zuid Afrika, en een man van het helderst verstand. De zoodanigen kunnen wij moeijelijk missen. Uit eerbied voor hem stel ik voor de verdaging van het Huis.

De heer Merriman zeide: Het geeft mij een treurig genoegen, dit laatste eerbewijs aan John Paterson te brengen. Vele jaren achtereen stonden Paterson en ik aan ééne zijde, en later scheidden wij tengevolge van verschil op één enkel punt, en wij scheidden met droefheid. Zijn dood zal een leegte veroorzaken, en eerst later zullen wij ontdekken, hoe groot zijn verlies was. Geen comité van belang werd in dit Huis aangesteld, zonder dat Paterson er in zitting had, en daar vooral zal zijn verlies worden gevoeld. Wij allen zullen zijne welsprekendheid en zijne vriendelijkheid missen. Paterson was altijd te vinden aan de zijde van bedroefden en armen en hulpeloozen. Velen onzer mogen van hem hebben verschild, maar ééne bijzonderheid was opmerkelijk, dat buiten het Huis hij jegens allen vriendelijk was. Het zal lang duren, eer wij een beteren "debater" zullen hebben. Ik houd mij er van overtuigd, dat wij bij het betalen van deze laatste schatting aan zijn nagedachtenis regt doen, en dat het land met ons is. Paterson was Port Elizabeth. Haar welvaart is die stad hem verschuldigd. Zijn verlies zal daar worden gevoeld, in dit Huis, en in dit land. Wij allen betreuren zijn dood. Ik ondersteun het voorstel van adjournement uit eerbied voor zijn nagedachtenis.

De heer Kirkwood: Als een zeer oud vriend en ambtgenoot van den overledene, zal het Huis mijne ingenomenheid begrijpen met de pas gesproken woorden. Zijn verlies zal vooral in dit Huis worden gevoeld. Hij was van zeer groote bekwaamheid en welsprekendheid, knap en geducht in debatten en een blekwaam financier. Hij slaagde er in, zijne denkbeelden ingang te doen vinden bij het publiek. Port Elizabeth zal niet spoedig zijns gelijken zien. Daar was hij verbonden met al de plaatselijke instellingen. Ik sympathiseer met zijne weduwe, en met het land, en ik dank den Kol. Sec. voor zijne attentie betoond in het zenden van een telegram. Hij was sterk ten gunste van Confederatie, dat was zijn levensdoel, en op den weg om haar te helpen uitvoeren werd hij door een ontijdigen dood overvallen. Ik dank nogmaals dit Huis en den Kol. Sec.

De heer Solomon zeide, dat hij niets te voegen had bij hetgeen reeds was gezegd, maar hij dacht, dat het niet consequent van hem zijn zou, als hij niet zijn droefheid uitsprak over het ontijdig lot, dat den heer Paterson getroffen had. Paterson en ik, zeide hij, waren de eenige twee, die bij de eerste zitting van dit Huis tegenwoordig waren geweest; uitgezonderd een zeer kortstondige verwijdering hadden zij in die 30 jaren geen geschil gehad met elkaar. Dit teeken van respect was hij ten volle waardig als een ongeevenaard man in onze publieke wereld.

De heer Reid:—Als de oudste en meest intieme persoonlijke vriend van den heer Paterson, dank ik de laatste sprekers voor de sympathie, die zij hebben getoond. Ik ben met hem in de Kolonie gekomen. Ik heb hem zeer intiem gekend, en ik wil er bijvoegen, dat in het privaat leven er weinige mannen zijn, meer uitstekende door beminnelijke hoedanigheden. Hij was waar en standvastig, en zijn grootste genoegen vond hij in vriendschappelijken omgang. Hij was een goed karakterkenner. Hij hielp verdienstelijke jongelingen gaarne vooruit. Hij had sterke godsdienstige overtuigingen en stelde groot belang in het godsdienstige. John Paterson was een trouw vriend, een opregt Christen, en daarom zal hij blijven voortleven in de herinnering van hen, die hem het best hebben gekend.

De heer Fleming zeide:—Ik zal maar weinige woorden zeggen. Ik geloof niet dat hier iemand tegenwoordig is, die den heer Paterson langer heeft gekend dan ik. Ik was zijn leerling. Ik heb zijn loopbaan gadegeslagen, Hij werd altijd vereenzelvigd met Port Elizabeth. Ik stem volkomen toe, dat Port Elizabeth aan John Paterson verschuldigd is, dat die stad in haren tegenwoordigen toestand verkeert. Het doet mij innig leed, dat er deze reden voor een adjournement bestaat.

De Speaker zeide, dat hij aan mevr. Paterson een telegram had gezonden, om haar zijn leedwezen te kennen te geven over haar verlies, en het verlies, dat het land in hem geleden had.

Daarop verdaagde het Huis tot Woensdag.

WOENSDAG (GISTEREN).

PETITIEN.

Twee petitien werden ingediend ten gunste van een brug over de Koonaprivier.

De heer Kirkwood diende eene petitie in van de Port Elizabethsche Municipaliteit ten faveure van de voorgestelde Stedelijke verbeteringen als in de aangeboden bill omschreven.

De heer Solomon diende eene petitie in van de Congregationale Unie van Zuid Afrika, te Port Elizabeth vergaderd, tegen de Ontwapeningspolitiek van het Gouvernement.

Na eenige kennisgevingen van moties legde de Koloniale Secretaris eenige dokumenten ter tafel.

DE BILL OP DE KRIJGSGEVANGENEN.

De Kolonialen Secretaris stelde de tweede lezing voor van deze bill. Hij bragt in herinnering de geschiedenis van de oorlogen met de beide opperhoofden Cetewayo en Secocoeni om welke in de kolonie gevangen te kunnen houden, deze bill dienen moest, op dezelfde wijze als indertijd geschied was met Langalibalele. Spreker zeide dat hij, des gevragd door Sir Garnet Wolseley, belofd had om, als Secocoeni gevangen genomen werd, even als reeds met Cetewayo gedaan was, bereid zou zijn eene bill in te dienen om hem in deze kolonie aan te houden, voorloopig althans.. De nu voor het Huis gelegde maatregel was de vervulling dier belofte. Sprekende over Cetewayo maakte spreker tevens gewag van eene vraag van het lid voor Kaapstad, den heer Solomon, om opgave van personen aan welke verlof gegeven of geweigerd was om den gewezen koning der Zulus te bezoeken. Hij had niet de lijsten voorhanden, maar hij kon verscheidene namen voorlezen van personen, die Cetewayo hadden bezocht, en hij kon er bijvoegen, dat deze juist de personen waren die de koning gewenscht had te zien, terwijl wat aanging degenen aan wie eene zelfde gelegenheid geweigerd was, dezulken waren, die hij liefst niet had willen ten antwoord staan. Tot de bill terugkeerende merkte hij op, dat er over gedacht was, om Cetewayo en Secocoeni ergens landwaarts in te vestigen, waar geen invloed ten kwade veel op hen kon uitrigten. Het sprak echter van zelf dat het Huis eerst beslissen moest, of men de gevangenen voorloopig in de kolonie zou houden. Men had gezegd, dat ze alle drie best op een en dezelfde plaats konden gevestigd worden Langalibalele, Cetewayo en Secocoeni. De eerstgenoemde was alreeds gevestigd, naar wat het bedoelde plan betrof, was er nu een landgoed aan de markt, dat een huis bevatte, juist geschikt voor de ontvangst dier prisoniers. En wat aangaat de kosten, die kwamen natuurlijk voor rekening van de Rijksregering, die aangenomen heeft ze te betalen, tot dat de gezegde opperhoofden naar elders gezonden worden of dat op andere wijze over hen wordt beschikt.

De heer Solomon was niet tegen de tweede lezing, maar klaagde over het inkomplete der stukken, die over deze zaak ter tafel gelegd waren. Hij las voor uit het Blaauwboek passages, waarin gewag gemaakt werd van gevoerde correspondentie, confidentiële en andere, van Sir Michael aan Sir Bartle en Sir Garnet, die ter tafel ontbraken, en ook op geene andere wijze te vinden waren en die het Huis toch noodig had om een helder inzigt te krijgen van de zaak, en omtrent alles wat daarmede in verband is voorgevallen. Voorts had de Koloniale Secretaris teregt aangemerkt, dat het Huis alleen ter wille van de Rijksregering in den maatregel behoorde toe te stemmen; maar, zeide spreker, niet omdat, zooals in de preamble der bill staat, dat de kolonie zelve er groot belang bij had. Wondat denkbeeld veld, dat geenszins waarheid was, de kolonie zou heel spoedig worden opgeroepen om haar aandeel te betalen in de kosten van huisvesting en onderhoud dier logeergasten. Wat aangaat Cetewayo's bezoekers, spreker prees het in dien koning, dat deze zooveel blijk gaf van vorstelijk bloed te bezitten, dat hij zich geen ongewenscht gezelschap wilde opgedrongen zien; en ook de Regering verdiende lof voor het niet geven van vergunning aan bezoekers, wier eenig motief misschien nieuwsgierigheid was en die men wist dat Cetewayo niet aangenaam waren. Maar onder dezulken behoorden toch zeker Bisschop Colenso en zijn zoon Dr. Colenso niet, de eerste van welke uit Natal bij geschrifte, terwijl de andere in persoon toegang had gevraagd. Evenwel wilde hij nu niet verder over de zaak spreken of de tweede lezing bestrijden.

Tweede lezing zonder hoofdelijke stemming aangenomen. Comité aanst. Woensdag.

LEENING VOOR DEN ZEEBREKER.

De Commissaris van Openbare Werken, de tweede lezing dezer bill voorstellende, lichtte haar bedoeling kortelijk toe, en gewaagde onder andere ook van het gebrek aan ruimte in het dok, hetwelk sommigen het plan had doen opperen, om het dok binnenwaarts uit te breiden, en met de specie der uitgraving den zeebreker te verlengen. Zijn idee echter was, dat deze uitbreiding der dokgelegenheid van buiten af moest begonnen worden.

Tweede lezing aangenomen. Comité Woensdag aanst.

DE VELDARTILLERIE.

De tweede lezing dezer bill werd op verzoek van den Kol. Sec. uitgesteld tot Woensdag, en wel wegens het nog niet ontvangen van rapports van den opperbevelhebber.

BILL OP LANDBESPROEIJING.

De tweede lezing dezer bill werd door den Commissaris van Kroonlanderijen voorgesteld, met eene uiteenzetting van de bedoeling des maatregels die geene andere was, dan zekere moeijelijkheden en bezwaren, die de uitvoering der bepalingen van de reeds bestaande wet op dat onderwerp opleverden, en de onnoodige kosten, die sommige dier bepalingen veroorzaakten, uit den weg te ruimen.

De heer Merriman vond den maatregel in het afgetrokkene goed, maar de klausulen van het wetsontwerp nalezende was het hem afgevallen dat de regering geen gebruik had gemaakt van de aanbeveling der speciale Commissie tot onderzoek naar er rapport over die zaak, namelijk om het voorschieten van geld van de zijde der Regering niet afhankelijk te stellen van alreede door den applikant tot stand gebragt werk, maar hem des noods te steunen met kleine voorschotten om een begin te kunnen maken. Andere bepalingen, zeide spreker, die nu in het nieuwe ontwerp waren opgenomen, waren alreede verordeningen die men in andere wetten vinden kan. En wat betrof het door den Commissaris geuite voornemen om in Comité eene bepaling voor te stellen, die het Gouvernement de magt zal geven om land te koopen of te onteigenen voor het aanleggen van irrigatie-werken, achtte spreker zulk een beginsel heel gevaarlijk en hij meende dat, als de Regering eene gelegenheid had om voor besproeijingswerken bijzonder geschikt landeigendom aan te koopen, zij hare plans aan het Huis kon voorleggen, dat ingeval die plans aannemelijk waren, zeker het vereischte geld niet zou weigeren.

Nadat de heer Kirkwood in gelijken geest gesproken en de heer Irvine eene kwestie van Waterregt geopperd had, antwoordde de Commissaris, dat het Gouvernement met de bedoelde klausule niets anders voor had, dan het regt te krijgen om voorbereidende maatregelen te treffen, niet om tot finalen aankoop van eigendom en aanleg van werken over te gaan.

De tweede lezing ging door; Comité aanstaanden Woensdag.

TWEE BILLS.

De amendementen, die in Comité-generaal gemaakt waren op de bill voor de Aflossing der Leening voor de Tafelbaaiwerken, en op de Graaff-Reinetsche Municipale Bill werden door het Huis overwogen en goedgekeurd, en de derde lezing voor de eerste bill bepaald op aanst. Dingsdag, en voor de tweede op Woensdag.

DE KAAPSTADSCHE MUNICIPALE BILL

werd voor de derde maal gelezen en daarop aangenomen.

DISCIPLINE IN KOLONIALE KORPSEN.

De tweede lezing dezer bill werd door den Kol. Secretaris voorgesteld en na heel weinig discussie door het Huis aangenomen. Comité op aanstaanden Woenedag.

KOPIEREGT OP TELEGRAMMEN.

De Prok.-generaal, de tweede lezing der bill op dit onderwerp voorstellende, zeide, dat zij geschoeid was op den leest van twee reeds bestaande dergelijke wetten, die van Nieuw Zuid Wallis en die van Zuid Australie. Het doel dezer bill was, om te gemoet te komen aan eene groote moeijelijkheid, die er bestond voor hen, die met zware kosten telegrammen uit het buitenland ontvangende, terstond na de publicatie van het voordeel daarvan beroofd waren, doordien die telegrammen alsdan dadelijk publiek eigendom werden. Dat was de reden, waarom de berigten, die wij in de Kolonie bijv. uit Engeland ontvangen, uiterst schraal waren. Men behoefde zich niet te verwonderen, dat anders ondernemende mannen onder dien toestand van zaken weinig lust gevoelden, belangrijke sommen uit te geven voor nieuwsberigten, waarvan anderen kosteloos het genot hadden. Om dezulken te beschermen moest de wet dienen, en daarom werd voorgesteld, alle van buiten de Kolonie komende telegrafische berigten een kopieregt vóór zekeren tijd te verleenen, bijv.,—maar daarover moest het Huis beschikken—voor 48 uren. Met zoodanige bescherming, en eene andere, die aan de ontvangers van telegrammen verbood, zulke dépêches binnen zekeren tijd per telegraaf verder de Kolonie in te verspreiden, mogt men verwachten, dat het niet aan ondernemende mannen zou ontbreken, om lezenswaardige nieuwsberigten uit het buitenland te leveren.

De heer Merriman vond het beginsel der wet uitmuntend, maar hij vreesde dat hare bepalingen niet na te komen waren. Vooronderstel iemand krijgt een buitenlandsch telegram, welks inhoud hij mededeelt aan anderen, die daarvan gebruik maken voor verspreiding naar andere bladen, wie zou dan strafbaar zijn? Het gebrek aan goede telegrammen zou van zelf overgaan, als de kolonie er beter dan tegenwoordig voor betalen kon, en wat bescherming in 't algemeen betreft, hij kon niet inzien, dat telegrammen daarop grooter aanspraak hadden dan geschreven rapporten en andere belangrijke stukken. De eigenaars van nieuwsbladen moesten daarvoor eveneens groote sommen betalen en toch het aanzien, dat die dadelijk door andere bladen worden overgenomen, zonder dat het dezen een penny kost.

De heer Solomon sprak kortelijk ten gunste van den maatregel, dien hij hoognoodig en wenschelijk achtte.

De heer Hofmeyr zeide, dat hij de tweede lezing wilde ondersteunen, maar meende dat aan het ontwerp nog eene bepaling ontbrak, namelijk deze, dat behalve de 48 uren voor het kopieregt op de plaats van ontvangst der telegrammen, dat regt tegenover de binnenlandsche bladen verlengd behoorde te worden, bijv. met 24 uren voor elke honderd mijlen, die de verschillende andere steden van de plaats van ontvangst verwijderd zijn. Bijv., een Kaapstadsche courant kreeg een telegram. Mogt dat binnen 48 uren overgeseind worden naar een courant op een plaats die per post drie dagen van Kaapstad verwijderd was, dan zou die laatste courant hare Kaapstadsche zuster minstens nog een dag vooruit kunnen zijn met het laatste telegrafische nieuws.

De tweede lezing werd daarop aangenomen en het comité bepaald op Vrijdag, den 28sten.

ANNEXATIE VAN TEMBULAND EN GALECKALAND.

De Kol. Sec. verzocht om de tweede lezing dezer bill uit te stellen tot aanst. Woensdag, omdat de vereischte stukken nog ontbraken. Aangenomen.

DE REGTEN VAN KRIJGSGEVANGENEN.

Op eene vraag van den heer Irvine antwoordde de Secretaris voor Inboorlingzaken, dat de Galeka raadsheer Botman thans te Kaapstad bij den zeebreker gedetineerd was, niet als gevangene, en ook niet na een geregtelijk verhoor, maar omdat hij zijn parole had verbroken, en zonder verlof naar Pondoland was gegaan—De hr. Solomon stelde het adjournement van het Huis voor, om zijn verbazing uit te drukken, over de enormiteit van een man in hechtenis te houden zonder veroordeeling door een bevoegd Hof.—Een interessant debat volgde.—De heer Irvine was scherp in zijne verontwaardiging over de Regering en gaf te kennen, dat hij Bolmans belangen in het Hof zou gaan behartigen. De heer M. J. Louw wilde weten, of de Regering, maar zoo eenig iemand jaar uit jaar in kon gevangen houden.—De Prokureur Generaal, die afwezig was geweest, toen de heer Solomon aan het woord was, leverde een heftige repliek aan dien heer zoowel als aan den heer M. Louw, staande houdende, dat de Regering volmaakt regt had, Botman als krijgsgevangene aan te houden, zoolang haar goed dacht, eveneens als de vorige Regering, wier trouwe vriend de heer Solomon was geweest, met korannagevangenen en anderen had gedaan.—De heer Merriman leverde een breedvoerige repliek op de redevoering van den Prok. Gen.—De Kol. Sec. goot olie op de stormachtige wateren met te vertellen dat Botman welligt naar zijne vrienden zou worden teruggezonden.

DE GAIKAS.

De heer Irvine vroeg, of al de geweren ingeleverd door de loyale Gaikas, reeds betaald waren, en welk tijdsverloop er was tusschen den afstand van de geweren en de datum van betaling.

De Sec. voor Inboorlingen zeide dat het hun eigen schuld was als zij hun geld niet ontvangen hadden. De Regering had alle vereischte maatregelen genomen.

TELEGRAAF.

De heer Human vroeg, wanneer de telegraaf naar Calvinia via Porterville en Piquetberg gemaakt zou worden.

De heer Laing zeide, dat de regering thans van gevoelen was, dat de lijn over Malmesbury moest gaan en spoedig zou hij een voorstel hieromtrent doen.

VERLIEZEN OP DE GRENZEN.

De heer Irvine vroeg wanneer het rapport over de verliezen op de grenzen ter tafel gelegd zou worden?

De Kol. Sec. zeide dat het niet zou klaar zijn in deze sessie.

DE BUFFELSRIVIER.

De heer Blaine vroeg, wat het Gouvernement van plan was te doen met de gronden op de oostelijke oevers van de Buffelsrivier?

De heer Laing zeide, dat dat land waarschijnlijk gebruikt zou worden om machinerie op te plaatsen, en daarna zou het verhuurd worden.

DE PUBLIEKE KANTOREN TE OOST LONDEN.

De heer Blaine vroeg, of de publieke kantoren te Oost Londen verplaatst zouden worden naar het oosten van de rivier?

De Kol. Secretaris zeide dat zij verplaatst zouden worden.

DRIJFZAND AAN DE BAFFALO.

De heer Irvine stelde voor, dat het drijfzand aan den mond van de Buffalo zou worden verwijderd, en dat verdere schade aan die haven zou worden voorkomen.

Spreker had veel te zeggen over het slechte bestier van die haven in het algemeen.

De heer Laing zeide dat hij de plaats waar het drijfzand was zou laten insluiten. £1800 werd er gevraagd om dat drijfzand te verwijderen. Hij dacht dat de prijs wat hoog was. De havenmeester was niet zeer gezien, maar hij was daar toen het ministerie in functie kwam, en men wist niet, waarheen hem te verplaatsen.

De heer Merriman stelde het adjourneren van het voorstel voor.

Na eenige discussie trok de heer Irvine zijn voorstel in en daarop verdaagde het Huis.

DE TREKBOEREN.

Dingsdag avond omtrent 9 uur liep de schoener *Louis Alfred*, na een reis van 13 dagen van Walvischbaai, de haven binnen. Aan boord waren o. a. twee der families, die in 1876 de Transvaal verlaten hadden, om in onbekende streken een plekje te zoeken, geschikt voor boerderij en veeteelt. Die twee families zijn: W. Booijse en H. du Toit met hunne respectieve vrouwen en 9 kinderen. De wederwaardigheden, door hen gedurende de reis van de Transvaal naar Moroero ondervonden, zijn zeker treffend en persen ons voor die pioniers grooten eerbied af. Wij laten hier een kort verhaal der wederwaardigheden volgen, zooals wij die uit den mond der trekkers opteekenden.

Zonder een bepaald doel hadden zij het Transvaalsche verlaten; noch ontevredenheid met het bestuur, noch plaatselijke omstandigheden hadden hen gedwongen hunne plaatsen, die in het Pretoriasche en Potchefstroomsche gelegen waren, te verlaten; alleen een zucht, zoo kenmerkend in het Afrikaansche karakter, om de onbekende wildernis te bezoeken dreef hen, huis en haard vaarwel te zeggen, om ergens in een nog onbekende landstreek een nieuw brandpunt te zoeken, van waar hunne beschaving zich verspreiden en hun nieuwe bronnen openen zou. Reeds aan de Krokodilrivier begonnen, zooals wij weten, de moeijelijkheden. Verscheidene der trekkers werden door de koorts weggemaaid, en moeijelijkheden met de Kaffers beletteden den voortgang. Van daar naar de Malopsirivier was het veld mooi en het gras groeide er in overvloed. Nog deed de reis zich zoo slecht niet aanzien, totdat de Klabina bereikt werd. Hier werd het grasveld vervangen door eene zanderige vlakte, schaarsch van water en met weinig wild. Het vee stierf in groote getalen, en toen de trek in Takani aankwam, waren reeds verscheidene wagens wegens gebrek aan ossen achtergelaten. Bij al die moeijelijkheden voegde zich nog de koorts, die met vernieuwde woede inzette en tot aan het Meer omgeveer tien menschen wegrukte. Vol bezwaren ging de reis voort langs het meer tot aan den Dam. Gelukkig werd de trek halfweg bij de Siebetondrift ondersteund door de boeren, die reeds vroeger weggetrokken waren en zich gevestigd hadden bij het grondgebied van van Zijl. Bij den Dam verdeelde zich de trek, voornamelijk gedreven door honger. Een gedeelte, aangevoerd door Kreling, volgde de Makowasrivier; een ander gedeelte ging naar Rietfontein onder Gerrit Albertsen. Onze trekkers hadden zich bij het eerste gedeelte gevoegd. Langs de rivier was het wild overvloedig, maar de tsetsche vlieg begon hare verwoestingen en vergiftigde menigen onontberlijken os. Van hier ging de reis naar de Regenpannen; het gras was daar volop en de reis was voorspoedig tot aan Sadom en Tebras, toen de koorts op nieuw vele slagtoffers eischte en het vee door een soort van gifziekte bij groote getalen stierf. Een gedeelte van dezen trek, die bij de Makowas-rivier was afgedraaid, kwam bijna geheel om; tien huisgezinnen stierven bijna geheel uit. Van Tebras ging de reis naar Okkoango, waar een weinig koren bij de kaffers ingeruild werd en het overgeblevene der 10 huisgezinnen zich bij den trek volgde. Van hier ging de reis tot Bonko, waar de kaffers een vijandelijke houding aannamen, doch de boeren vervolgden hunne reis langs de grenzen van Ovampaland en Damaraland en kwamen eindelijk in het Cocoveld aan, waar zij het eerst den heer Haybittel ontmoetten. De geheele reis was onbeschrijfelijk zwaar geweest; pest- en koortsziekten onder het vee, schaarsche van levensmiddelen, stonden den ongelukkigen trekkers steeds in den weg en menigmaal grijnsde een afschuwelijke dood hun tegen. Het doorgetrokken land wordt beschreven als ongeschikt voor landbouw, maar een mooi veldaanbiedende voor den jager. Struisvogels worden even als olifanten en spring- en gemsbokken, koedoes, zeekoeijen en kameelen in groote hoeveelheden gevonden, alsmede litsiebokken en buffels. De reizigers zijn bij hun reis van het lager naar Natbout, vriendelijk bijgestaan door den heer Karro, die hun een wagen met ossen en proviand leende. Te Natbout werd alle hulp aan de reizigers verleend door de heeren Deary, Cloete en Bushel. De laatste bragt hen naar Walvischbaai, vanwaar zij na een verblijf verzekerden, dat er nog, niettegenstaande de doorgestane wederwaardigheden, een zucht onder de achtergeblevenen bestaat om dieper door te dringen en dat land te vinden, waarnaar zij reeds met zooveel opoffering vergeefs gezocht hebben. In het kamp heerschte bij hun vertrek—maar dat was reeds een maand geleden, en daarom konden zij geene naauwkeurige nog niet bekende berigten mededeeleu—veel koorts en de heer Haybittel, die weer naar het lager vertrokken was, zal nog eenige menschen, waaronder een der achtergeblieven zoons van den heer du Toit, met zich in ongeveer tweemaanden tijds naar Kaapstad terug brengen.

Parlementaire Documenten.

SPOORWEGUITBREIDING.

WORCESTER NAAR MONTAGU.

Het rapport van den ingenieur W. P. Oak is ter tafel gelegd. Uitgaande van den tegenwoordigen spoorweg, ongeveer een halve mijl aan de andere zijde van Worcester, berekent hij dat de lijn 46 mijlen lang zijn en £357,403 of £7770 per mijl kosten zal.

GESTOOKTE BRANDEWIJN.

Blijkens de ter tafel gelegde opgave is er in het jaar 1879 gestookt, 1,294,756 gallons brandewijn, waatvan voor het versterken van 1,631,450 gallons wijn is gebruikt 60,415 gallons. Paarl staat boven aan met 368,603; dan komen Robertson, 209,608; Stellenbosch, 200,106; Worcester, 133,171; Oudtshoorn, 112,732; Ladismith, 62,588; Graaff Reinet, 27,862; Malmesbury, 26,652; Prins Albert, 22,051; Kaap, 21,852; Swellendam, 17,902; Tulbach, 15,499; Caledon, 14,760; Riversdale, 12,518; Uniondale, 10,434; George, 8515; Clanwilliam, 6898; Willowmore, 6291; Piketberg, 4738; Calvinia, 1190; Jansenville, 984; Cradock, 313; Somerset Oost, 304; Namaqualand, 148; Middelburg, 76; Mosselbaai, 70; Uitenhage, 38.

ONZE SPOORWEG-ONTVANGST.

In 1879 werden op de *Westelijke Spoorwegen* 630,114 treinmijlen afgelegd, d. i., 96,098 meer dan in 1878, tegen eene uitgave van 1s. 2.74d. per mijl, tegenover 1s. 1.33d. in 1878. De ontvangsten bedroegen £232,652, gevende 7s. 4.60d. per mijl, tegen £178,689 18s., of 6s. 8.30d. per mijl in 1878. De traffiek-uitgaven bedroegen £38,693 6s., d.i., £9,039 meer dan in 1868. De ontvangst per *geopende mijl* bedroeg £722 10s. 6d., d.i., £43 meer dan in 1878, hetgeen de Superintendent van Dienst, de heer Dell, als zeer bevredigend beschouwt.

Op den *Noordoostelijken en Middenlandschen Spoorweg* waren in 1879 afgelegd 565,340 treinmijlen, en werd verdiend £186,399, of £687 16s. 5d. per geopende mijl, tegen £727 15s. 9d. in 1878.

Op den *Oost Londen–Queenstown Spoorweg* werd voorleden jaar ontvangen £58,263 of £613 6s. per mijl. Per treinmijl werd er slechts 5s. 9.85d. opgebragt, tegen 6s. 5.4d. in 1878.

Men ziet uit de bovenstaande opgaven, dat de Westelijke Spoorwegen nog de voordeeligste zijn.

CORRESPONDENTIE.

[WIJ STELLEN ONS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE GEVOELENS ONZER CORRESPONDENTEN.—RED.]

NORMAALSCHOOL.

Kaapstad, 17 Mei 1880.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Vergun ons een plaatsje in uw geëerd blad, om u iets aangaande onze Normaalschool te melden. Een onzer waarde onderwijzers, de heer D. McDonald, gaat ons verlaten. Een der geneeskundigen in de Kaapstad heeft hem aangeraden, zulks te doen, daar zijne gezondheid hem niet toelaat langer hier werkzaam te zijn. Gedurende het verleden kwartaal voelde de heer McDonald dat zijn gezondheids toestand hem dwong wat te rusten. Dientengevolge ging hij in 't begin der maand April een reis doen naar Beaufort West, en kwam verleden week terug in de Kaapstad. De vreugde der studenten was bijna onuitsprekelijk, toen zij hunnen beminden onderwijzer weer in hun midden zagen. Allen zagen den tijd vurig verlangend te gemoet, waarop hij weer zijn werk onder ons zou beginnen. Het schijnt nochtans de wil des Heeren niet te zijn, dat hij langer hier zal zijn, en morgen (Dinsdag) hoopt hij per stoomboot naar Schotland te vertrekken. Het klonk ons als een donderslag in de ooren, dat hij gaat vertrekken, daar hij de hoogachting en liefde der studenten steeds ondervond. Op zijn werk alhier gedaan vait niets te zeggen, dan alleen dat hij het gedaan heeft, zooals men maar ooit kan verlangen. In het vervullen zijner plichten was hij nauwgezet en conscientieus. Zijn werk was altijd gezegend en met voorspoed bekroond. Dit is ons een zwaar verlies, want wij verwachten niet, dat hij ooit weer onder ons zal kunnen werkzaam zijn, en daar wij verzekerd zijn, dat het geen bagatelle is, om zoo spoedig weer aan eenen onderwijzer van zoodanige knapheid en ijver te komen, zooals hij zich betoond heeft te zijn.

Het is onze bede dat hij volkomen weer hersteld zal worden, daar de algemeene samenleving anders een groot verlies zal lijden.

Wij zijn, enz.

STUDENTEN DER NORMAALSCHOOL:

Namen der Studenten: G. C. van Ronde, A. Walker, J. H. L. Schumann Jr., J. R. Frylinck, D. T. le Roux, L. v. der Poel, C. R. Helm, A. B. Truter, J. N. Coetzer, S. Roome, P. Crots, G. E. Geijer, A. B. Bartmann, A. Keet, J. A. Hesse, A. Naudé.

BERIGTEN PER TELEGRAAF.

Het volgende nieuws is door ons Maandag als een extra uitgegeven en aan de bereikbare inteekenaren toegezonden:—

LAATSTE NIEUWS PER TELEGRAAFKABEL VIA ADEN.

WEER DRIE BOOTEN VAN DE "AMERICAN" GEVONDEN.

DE HEER JOHN PATERSON VERDRONKEN.

Kantoor van de *Zuid Afrikaan*,
Maandag, 17 Mei 1880.

Daar onze courant reeds Zaturdag afgedrukt is, geven wij het volgende verdere nieuws als extra:—

Zondag namiddag zijn alhier telegrammen ontvangen, welker gezamenlijke inhoud hierop nederkomt.

Drie van de vijf vermiste booten der gezonken *American* zijn op zee gevonden door de *Senegal*, een der maalbooten van de Westkust. Toen de schipbreukelingen veilig aan boord waren en de *Senegal* bij de Kanarische Eilanden kwam, ging ook dat vaartuig verloren. Gelukkig evenwel werden zoowel de opvarenden van de *Senegal*, als de schipbreukelingen van de *American* gered op één na, den heer JOHN PATERSON, die, helaas, zijn graf in de golven vond. De *Teuton*, die pas het eiland Madeira verlaten had, en met de eerstgeredde passagiers van de *American* aan boord Tenerife zou aandoen, vond op Canary de schipbreukelingen van de *Senegal* en bragt die naar Madeira terug, waar zij Zaturdag aankwam.

De lijst der aldus geredden is deze:

Passagiers, Eerste Klasse:—Advokaat Lord met vrouw en dochter, Lewis en echtgenoote, Humphrey, Payne en zoon, Levy en

De heeren Kruger en Joubert aan de Paarl.

Paarl, 18 Mei, 1880.

Aan de heeren Kruger en Joubert werd heden morgen een adres aangeboden, in het Afrikaansch geschreven, ten huize van den heer P. de Ville. De heeren antwoordden kortelijk, doch beloofden een schriftelijk antwoord. Het adres luidt als volgt :—

AN MENNER S. J. P. KRUGER en P. J. JOUBERT, Afgevaardigden, Transvaal.

HoogGeagte Landgenote!

Dit is ons hoogs angenaam andermaal vereerd te worde met 'n besoek van twe Landgenote wat ons op nuw die genoege het in ons midde te verwelkom as die verteenwoodigers van ons Transvaalse Broeders en Landgenote, met wie ons een geloof, hoop en Heer het, en an wie ons verbonde is deur innige bande van vrind- en bloedverwantskap.

Mar juis dit laat ons gevoel—diep gevoel—dat hier op aarde gen onvermengd genot gesmaak word nie. Hoe word ons vreugde en genoege, angenaamheid en blydschap verminder as ons denk an die treurige omstandighede wat ons bymakaar bring!—Omstandighede nog vers in die geheuge van iedereen, waaronder onse vrinde sug! Omstandighede, wat nog vortdurend verbittering wek tussen Engels- en Afrikaners en alle samewerking in die weg staat! Omstandighede wat ons lat bloes by die gedagte dat dit geskied is in die naam van Haar, van wie ons nie beskaamd was om ons lojale onderdane te noem nie! Omstandighede wat die hartgrief van elke opregte en vaderlansliwende Afrikaner, en vervreemd van Haar, wat God as Vorstin oer ons gestel het! Omstandighede wat menig hart lat bloei en menig oog lat ween! Omstandighede—om kort te gaan en die gevoel van ons vrinde nie verder te kwes nie—wat ons noop om met woord en daad te toon dat ons van harte sympatiseer met onse verongelykte en van hulle vryheid beroofde landgenote, bloedverwante en vrinde in Transvaal. Daarom te meer is dit ons 'n behoefte van ons hart, om ons vrinde welkom te hiet in ons midde, en wil ons alles doen wat in ons vermoge is, om hulle smart te lenig en hulle verblyf in ons midde angenaam te maak, onder die oertuiging dat gedeelde smart slegt halwe smart is.

Onder deelneming aan hulle lot, verheug dit ons om te zien dat onze Transvaalse Broeders, bij name menere Kruger en Joubert, gen persoonlike opoffering te groot ag, waar die belange van Land en Volk dit eis nie, mar volhardend voortgaat em op 'n vreedsame wyze, langs die weg van konstitusionele middels, te herkrij wat hulle onwettig en deur verraad ontroofd is—hulle onafhankelikheid. En solang as hulle op die weg vortgaat kan hulle op ons simpatie en medewerking reken.

Van harte hoop en verlang ons dat ons, Parlement beslis mag, weier om toe te tré tot en deel te neem an 'n Konferensie tot bespreken van 'n Suid Afrikaanse Unie, waaran vertegenwoordigers sal deelneem van 'n opgedronge en deur die meerderheid van die bevolking nie erkend Regering, wat dus die volk nie verteenwoordig, nie, terwijl Sir Bartle Frere in syn openingerede self gezeg het: "Dis bij uitnemendheid 'n kwestie ter oerweging en beslissing van die *bevolking*."

Dat onse liwe Heer en Almagtige Heersen die pogings van onse vrinde met Syn guns en seen mag bekroon, is die wens en bede van deelnemende

LANDGENOTE, BLOEDVERWANTE EN VRINDE.

A. MOORREES, V.D.M.,
P. A. LE ROUX,
J. S. DE VILLIERS,
J. J. DU TOIT,
& 135 anderen.

Heden middag om ½ vier ure vond er eene publieke vergadering plaats in het Gijmnasium, ten einde inlichtingen te ontvangen van de bovengenoemde heeren omtrent de Transvaalsche zaken. Er waren er tusschen de 300 en 400 menschen tegenwoordig, waaronder eenige der voornaamste ingezetenen van ons dorp.

Op voorstel van den heer P. Faure, gesecondeerd door den heer D. F. du Toit, Sr., werd de heer J. S. de Villiers tot Voorzitter gekozen.

De Voorzitter opende de vergadering door de aanwezigen met het doel der vergadering bekend te maken. Hij zou niet veel zeggen, maar zoud aan de leden der deputatie overlaten om inlichtingen te geven omtrent Transvaalsche zaken. Vervolgens heette hij de deputatie hartelijk welkom uit naam van de Paarl en Wellington.

De heer Piet Joubert nam vervolgens het woord en zeide, dat ofschoon velen der aanwezigen veel omtrent de Transvaal gehoord hadden, hij echter twijfelde, of allen wel op de hoogte van zaken waren. Hij en zijne twee vrienden waren bereid allen twijfel omtrent onregtvaardigheid van de annexatie van de Transvaal op te helderen. Zij zouden de waarheid spreken, zoowel tegen vriend als vijand. Op elk punt zouden zij ophelderingen geven. Hij bedankte de inwoners van de Paarl voor de goede ontvangst en vriendelijkheid, hun betoond.

De heer Paul Kruger zeide, dat indien de Transvaal zelve de oorzaak was van de annexatie, de aanwezigen niet noodig hadden voor hem te bidden, en als loyale onderdanen van de Koningin konden zij niet toelaten dat die vlek op hen bleef rusten.

Dr. Jorissen weidde vervolgens uit over de onregtvaardigheid van de annexatie van de Transvaal. Hij gevoelde zich zeer verontwaardigd over de onregtvaardigheid van de annexatie, en bragt velen bewijspunten voor den dag om zijn gevoelen te staven. Hij verklaarde zich ten laatste bereid om alle vragen die er gedaan mogten worden te beantwoorden.

De Voorzitter verzocht vervolgens de vergadering om zich niet door vrees te laten weerhouden, zulke vragen te doen, waarop zij inlichtingen verlangde, daar de deputatie bereid was daarop te antwoorden, en zij moesten als loyale onderdanen trachten deze klad in de geschiedenis van Engeland uit te wisschen.

De heer J. J. Marais wilde weten, in hoe verre het Transvaalsche Gouvernement het regt had om te zeggen dat de boeren Secocoeni niet konden overmeesteren.

De heer Kruger antwoordende, zeide dat het niets anders dan verraad, bedrog en leugentaal was. Hij duidde vervolgens aan, dat ook de bewering dat de Transvaal tijdens de annexatie bankroet was, eene onwaarheid was.

Op eene vraag van den Voorzitter, waarom zoovelen de petitie ten voordeele van de annexatie geteekend hadden, zeide de heer Joubert, dat het niet waar was. Lijsten waren uitgezonden ter teekening onder de Transvaalsche boeren. Deze lijsten waren van drieërlei aard. Vóór de annexatie van Transvaal; tegen dezelve; en voor diegenen die noch voor noch tegen de annexatie waren. Als lid van de commissie om deze onderteekeningen na te gaan, was hij op de eerste bijeenkomst in de Transvaal gehouden tegenwoordig, en hij vond dat 6,591 ontevreden waren met de annexatie; 300 tevreden; en dat 260 als neutraal hadden geteekend. Eenige lijsten waren toen nog afwezig, welke naderhand het getal personen tegen de annexatie tot 7018 vermeerderden. Toen hij in Engeland was, ging hij de lijsten na die daarheen gezonden waren ten voordeele van de annexatie, en onder de namen daarop geteekend vond hij den naam van P. J. Joubert Wakkerstroom. Daar hij de eenige geregistreerde persoon van dien naam was op genoemde plaats, haalde hij het feit aan om de onechtheid te toonen van de handteekeningen op die lijsten. Hij gaf vervolgens ook een antwoord op de vraag van den heer J. J. Marais. Onder anderen merkte hij nog aan, dat gezegd was, dat de Transvaal ten tijde van de annexatie bankroet was, doch dat er toch nog een halve kroon in de schatkist over was. Lord Carnarvon had £100,000 van het Britsche Gouvernement geleend, en waartoe was het geld gebruikt? Ten eerste om troepen naar de Transvaal te voeren, ten einde hun schrik aan te jagen, hetgeen £15,000 kostte. £8000 zou gebruikt worden om een telegraaflinie aan te leggen, die, nu dezelve klaar is, £40,000 kostte. Vele andere onnutte uitgaven werden er gemaakt. Spreker dacht, dat nog meer dan één traan zou vallen over de onregtvaardige handelwijze van Engeland, en dat nog eenmaal diegenen, die de oorzaak van de annexatie waren, den toorn van God zouden gevoelen.

De heer D. F. du Toit, Sr., vroeg inlichtingen omtrent den slavenhandel, die gezegd was onder de vorige Republiek geheerscht te hebben, waarop

De heer Joubert antwoordde, dat indien kinderen van Kaffers vader- en moederloos door hen in den oorlog gevonden werden, zij dan door hen verpleegd, opgevoed en verzorgd werden tot hun mondige jaren, en dan nog omtreut £3 kregen. Indien dit slavernij genoemd werd, moesten zij schuldig pleiten. Zij hadden nooit kleurlingen verkocht, zoo als vroeger per publieke veiling op de markt te Kaapstad gebeurde. Als een voorbeeld, hoe goed zij de zwarten behandelden, vertelde hij, dat eens een Kaffer op zijne plaats kwam met ééne vrouw en tien beesten, en toen hij hem verliet, had hij 400 beesten, 10 vrouwen, benevens een groot getal kleinvee. Hij sprak vervolgens nog over Confederatie.

Op eene vraag van den heer D. F. du Toit, Jr., "Gesteld Engeland stemt toe, uwe onafhankelijkterug te geven, onder voorwaarde, dat gij al de schuld, of ten minste het grootste gedeelte daarvan, voor eigen rekening overneemt, is er dan niet gevaar, dat de Transvaal ter wille van zijne onafhankelijkheid in die voorwaarde zal toestemmen, en er dan op die wijze veel erger aan toe zal zijn dan nu onder de Engelsche Regering?" gaf de heer Joubert ook een zeer gepast en voldoend antwoord.

De heer Marais deed ook nog eene vraag omtrent de moeijelijkheden, waarin de Transvaal gedompeld was ten tijde van het Presidentschap van den heer Burgers.

De heer Joubert zeide, dat de heer Jorissen, die op de publieke kantoren van den staat aanwezig was geweest, hierop beter dan hij zou kunnen antwoorden.

De heer Jorissen regtvaardigde de handelwijze van den heer Burgers en zeide, dat hij de laatste wezen zou, die den heer Burgers van verraad zou beschuldigen. Hij schreef de oorzaak van de annexatie aan Sir Theophilus Stepstone toe, en verklaarde zich bereid al de beweringen die hij maakte in eenig geregtshof te bewijzen.

Nadat de Voorzitter de deputatie bedankt had voor de inlichtingen hun gegeven, en de deputatie zich verheugd had verklaard over de deelneming, door de vergadering aan den dag gelegd, brak de vergadering ten half 6 ure op.

Woensdag morgen.

De heeren Paul Kruger, Piet Joubert en Dr. Jorissen vertrokken heden morgen naar Malmesbury per eersten trein. Er is sprake van, dat zij aanstaande week naar Stellenbosch zullen gaan.

Publieke Vergadering aan Worcester,

Zaturdag werd te Worcester een publieke verontwaardigingsvergadering gehouden ter bespreking van de hooge Spoorweg tarieven voor het vervoer van goederen langs de Westelijke linie. Zij was reeds te voren bij advertentie in verschillende bladen aangekondigd, en niettegenstaande het regenachtige weder waren vele menschen, zoowel uit de stad als uit de omliggende plaatsen, tegenwoordig. Ook merkten wij onder de aanwezigen op de heeren Heatlie en Aling, parlementaleden voor het distrikt. Tegenwoordig waren voorts o.a. de heeren P. v. d. Bijl, A. le Roux, M. de Vos, F. Lindenberg, H. Standen, C. en W. Hall, J. W. H. Meiring, Jan Meiring, Dirk Meiring, C. Van Blommestein, L. Erasmus, J. Joubert, J. Bosman, Jan D. de Villiers, H. Perkins, W. Burton, M. van Bakergem, J. G. Freislich.

Om half vier werd de vergadering geopend, en op voorstel van den heer H. Perkins, gesecondeerd door den heer J. W. H. Meiring, nam de heer Ph. v. d. Bijl den voorzitterstoel in.—De Voorzitter las de advertentie voor, volgens welke de vergadering was bijeengeroepen en zette in kort woorden haar doel uiteen. Iedereen, zeide hij, was overtuigd, dat het spoorwegtarief, zoo als het nu op de Westelijke linie in toepassing was, veel te hoog was, en alle competitie met de plaatsen, digt bij de Kaap gelegen afsneed. De vracht voor een zak zout van Liverpool naar Kaapstad stond gelijk met de vracht van Worcester naar Kaapstad; dit gold niet alleen voor zout maar ook voor andere zaken. De vracht voor Koloniale produkten was ontzettend, en spreker drukte de hoop uit, dat zulke resoluties zouden worden voortgebragt, die den Commissaris van Openbare Werken zouden overtuigen, dat verandering en verlaging van tarief noodzakelijk waren. De vraag van opbrengst was naauw verbonden aan den mogelijken afzet op eene markt, en indien deze werd afgesneden, hield als een natuurlijk gevolg de eerste ook op.

De heer Heatlie stelde hierop de volgende resolutie voor, welke gesecondeerd werd door den heer Burton.

"Deze vergadering stemt ten volle in met de handelwijze van het Parliament, om een comité of eene commissie te benoemen, ten einde de buitensporige vrachtloonen in overweging te nemen, die nu gechargeerd worden op de Westelijke en Beaufortsche lijn, maar zou er willen bijvoegen, dat dit comité of deze commissie vergund werd, de getuigenis in te roepen van praktische personen, voornamelijk stationschefs, van ondervinding, welke zeker die personen zijn, waarop men het best vertrouwen kan, ten einde het comité of de commissie in staat te stellen, een redelijken prijs te bepalen voor het vervoer van goederen, wagens en vee.

Spreker wees op het groote verlies, dat nu door het publiek en de regering geleden werd wegens dit hooge tarief. Voorleden jaar waren te Worcester tusschen de drie en vier honderd wagens gemaakt, allen bestemd om in het Transvaalsche of Vrijstaatsche verkocht te worden. Deze wagens, in plaats van vervoerd te worden per trein tot naar Beaufort West, waren wegens het hoog tarief genoodzaakt, de moeijelijke Karroo door te trekken, waar schaarsche van gras en gebrek aan water den overtogt zeer bemoeijlijkten. Het verlies van vee en al de moeijelijkheden in aanmerking genomen, trokken de verkoopers met hunne wagens liever door deze woestenij, dan de ontzettende prijzen op den spoorweg te betalen. Van al die wagens, die hier gemaakt werden, was naauwelijks een dozijn per spoor vervoerd.

De resolutie werd unaniem aangenomen.

De heer J. G. Freislich stelde hierop de volgende resolutie voor, gesecondeerd door den heer Ch. Hall:

"Dat volgens de opinie der vergadering de tegenwoordige buitensporige vrachtloonen op de Westelijke spoorwegen den vooruitgang van het land in het algemeen in den weg staan, in zoo verre zij strekken om te concurreren met de produkten der verschillende distrikten, in plaats dat zij de gelegenheid aanbieden om het verbouwen er van aan te moedigen."

De heer Perkins zeide, dat hij een vergelijking gemaakt had tusschen de verschillende prijzen voor vervoer van goederen over de jaren 1877, 1878 en 1880, en hij wilde de vergadering gaarne eens aantoonen, hoe de prijzen toen stonden. Voor brandewijn was de vracht in 1877—1878 11s. 8d. per ton; voor groenten 8s. 6d.; voor huiden en vellen, 11s. 6d.; voor ijzeren potten, 20s.; voor algemeene koopwaren, 11s. 8d.; voor olie, 11s.; voor aardappelen, 11s. 8d.; voor rozijnen, 18s. 6d.; voor rijst, 11s. 8d.; voor zout, 18s. 6d.; voor wijn, 18s. 6d.; voor wagenhout, 11s. 8d.; voor gewasschen wol, 11s. 8d.; voor vetwol, 11s. 8d.; voor machinerie, £1 1s. 3d.; voor pakjes, 1s. 5d. in 1879, en 1s. 9d. thans. De prijzen, ging spreker voort, die nu gechargeerd werden, konden geen vergelijking met de onkosten van vervoer per ossenwagen doorstaan, want men moest niet vergeten, dat de verschillende goederen hier aan het station afgeleverd werden, en dus kwamen daarop nog de onkosten om ze van daar naar de respektieve winkels en pakhuizen te vervoeren. De prijs van vervoer per wagen voor alle goederen van Kaapstad naar Worcester was 2s. 6d. per 100 lb., behalve voor huisraad, en nu de spoorweg aangelegd was, had men gedacht, met den trein veel goedkooper vervoer te krijgen; doch het omgekeerde was gebleken, en van vooruitgang op dit punt kon geen sprake zijn. Hij zou dan ook met hart en ziel de resolutie ondersteunen en maakte nog de opmerking, dat zoo als de zaken nu stonden, de prijzen hooger waren dan twintig jaar geleden.

De resolutie werd unaniem aangenomen.

De heer J. Bosman stelde hierop de volgende resolutie voor:

"Dat de tegenwoordige hooge vrachtloonen den tegenwoordigen landbouwers, die aan den spoorweg wonen, beletten daarvan gebruik te maken, om hun gevogelte, groente enz. naar de markt te zenden."

De heer J. Meiring, van Hexrivier, zeide dat hij naar aanleiding van de hooge transportkosten, een onderhoud had gehad met den heer Dell, waarin hij deze medegedeeld had, dat de boeren voortaan verpligt zouden wezen, hun goederen per wagen te verzenden. Hij zeide o.a. dat een zekere D. Meiring bij den laatsten oogst 1000 mud garst had gewonnen, en dat men hem 7s. 6d. per mud vroeg om deze hoeveelheid naar Kaapstad te vervoeren, welke hooge prijs al de winsten vernietigde. De man had zich daarom voorgenomen, geen garst meer aan te kweeken. De hooge prijzen van vervoer leidden dus tot achteruitgang van den landbouw, en de boeren zouden weldra genoodzaakt worden, alleen datgene voort te brengen, wat zij noodzakelijk voor zichzelven behoefden. De markt voor de produkten der boeren was geheel afgesneden.

De heer L. Erasmus merkte ook op, dat het onmogelijk was de goederen of produkten per trein te vervoeren. Hij wilde juist een kleine berekening geven van wat het koste, een drietal wagens naar Beaufort West te vervoeren, om daarna de onkosten te vergelijken met het vervoer per spoor naar dezelfde plaats. Hij zou aan arbeidslooon moeten uitgeven ongeveer £5; voor tol 7s. 6d.; voor voer £9; voor bijzondere uitgaven £4 10s., dus in het geheel £18 17s. 6d., terwijl de onkosten per trein bedroegen £26. Wanneer het veld goed en het gras volop was, waren de onkosten per wagens nog veel minder. Hij zou aanraden, den wagen op de ouderwetsche manier maar weer in te spannen, liever dan zulke vervoerprijzen te betalen. De spoorweg gaf onder zulke bepalingen aan het publiek geen voordeel (Geroep van hoor, hoor!). Spreker was een man van onderyinding en een man die menigen togt had ondernomen, en elk jaar ongeveer 12 wagens naar het binnenland verzond. Hij was nu reeds gedurende 15 jaren op togt geweest. Op eene aanmerking over het hooge tarief aan den stationschef was hij verwezen naar den heer Fouché, die, volgens zijn zeggen, steeds zijn wagens per spoor naar Beaufort verzond. Spreker had daarom een onderzoek ingesteld en bevonden dat die verzending geheel toevallig was en alleen plaats had wegens noodzakelijkheid.

De heer Le Roux merkte op, dat wanneer het Gouvernement voortging op deze wijze, de wereld gauw op haar einde zou wezen. De resolutie werd hierop unaniem aangenomen.

De heer W. Hall stelde daarop voor de volgende resolutie, gesecondeerd door den heer J. G. Freislich.

"In aanmerking genomen de hooge vrachtloonen, die door het spoorweg-departement worden gechargeerd voor het vervoer van goederen tusschen de Kaapstad en Worcester en andere plaatsen, is deze vergadering van oordeel, dat, tenzij de tegenwoordige prijzen verlaagd worden, de handel van de Weste-Provincie lijden zal."

De heer J. Jordaan, van Henrivier, zeide dat de klagten algemeen en bitter waren. De landbouw werd totaal vernield, als het zoo voortging. Toen hij onlangs in Kaapstad was, hoorde hij klagen, dat de aardappelen zoo duur en schaarsch waren. Spreker had juist 100 mud liggen, maar toen hij onderrigt werd, dat de prijs voor vervoer 4s. per mud was, had hij het voordeeliger geoordeeld ze aan de varkens te geven. Zooals de vrachten nu staan, wordt bij verkoop der produkten in Kaapstad het arbeidsloon naauwlijks betaald. Hij haalde nog als een voorbeeld der hooge onkosten van het vervoer aan, dat hij voor het vervoer van 14 mud koren van Paarl naar Worcester £2 9d moest betalen.

De heer Joubert maakte de vergadering opmerkzaam op de onoplettendheid omtrent het vervoer langs den spoorweg. Onlangs had hij koren noodig uit de Kaap. Hij informeerde naar de vracht en men zeide hem, dat hij voor elke vier ton £1 10s. zou moeten betalen. Toen het koren afgeleverd was, moest hij £2 1s. betalen, en bij sprekers tegenwerping om die som te betalen had men eenvoudig opgemerkt, dat het koren niet gestuurd was als 4e klasse, maar als 3e klasse. Hij had betaald en daarna schadeloosstelling gevraagd, welke geweigerd was, zoodat zeer waarschijnlijk een proces zou volgen.

De resolutie werd met algemeene stemmen aangenomen.

De heer Ch. Hall stelde hierop de volgende resolutie voor, gesecondeerd door den heer J. Bosman:

"Dat, ingeval het Spoorwegdepartement niet genegen is, om de vrachtloonen te verlagen tot een redelijk tarief, de inwoners dezer plaats verpligt zullen zijn, om weder met het oude stelsel van vervoer, nl. ossen- en ezelwagens, aan te vangen.

De heer Burton beschouwde deze resolutie als een bedreiging en stelde voor, dat zij niet behandeld zou worden.

Het voorstel werd evenwel bij meerderheid van stemmen aangenomen. Vijf stemden er tegen.

De heer H. le Roux, die nog een klein bewijs wilde geven van de hooge vrachtprijzen, zeide dat hij onlangs voor een waarde van 8d. aan rozijntjes naar de Kaap had gestuurd als een monster, en dat de vracht alleen 1s. 6d. had bedragen. Nooit zou hij weer dit product naar de Kaapstad sturen, het kon liever in zijn huis blijven en aldaar vergaan. Als het beheer van den spoorweg niet beter werd zag het er maar beroerd uit (Luide hoera's).

De heer Jan de Villiers had nog eene resolutie, die volgens het oordeel van den heer van Blommestein evenwel geheel buiten het doel der vergadering viel en betrekking had op het lange oponthoud der treinen te Montagu. De heer Blommestein geloofde ook met spreker, dat het grootte tijdverzuim aan het genoemde station zeer nadeelig was voor het vee, dat somtijds daardoor gedurende uren en uren aan koude, weer en wind was blootgesteld. Hij wierp de vraag op om een permanente commissie te benoemen, ten einde de belangen van de ingezetenen met betrekking tot den spoorweg steeds te behartigen en zoo noodig zich in betrekking te stellen met al de commissies, die in de Westelijke Provincie bestaan mogten. Ook kon deze commissie het volgens Parlementsbesluit aangestelde comité met raad ondersteunen en inlichten.

De heer Perkins, die volgens de advertentie verwijst naar het doel der vergadering, drong op de intrekking der resolutie aan, hetwelk dan ook na eenige discussie geschiedde.

Werd voorgesteld door den heer A. le Roux, gesecondeerd door den heer J. D. de Villiers, de volgende resolutie:—

"Deze vergadering wenscht hare afkeuring te kennen te geven over de tegenwoordige verhoogde schaal van goederenvervoer per trein, als zijnde die in lijnregten strijd met het groote oogmerk, nl., goedkoop vervoer, waarmede de spoorwegen in het land zijn ingevoerd, en dus in alle deelen berekend om het oogmerk van spoorwegconstructie te benadeelen, en zoodoende in ruime mate af te doen van het belangrijk inkomen, verwacht van eene onderneming, waaraan groote sommen gelds onder waarborg voor 's lands inkomsten zijn uitgegeven."

Dit voorstel werd unaniem aangenomen.

De heer Perkins stelde hierop nog voor, eene commissie te benoemen, ten einde een petitie op te stellen en in te dienen bij het Parlement.

De heeren, die hij als leden der commissie had opgeteekend, schenen er weinig lust in te hebben, zoodat dit voorstel in het water viel.

Na een woord van dank aan den Voorzitter ging de vergadering uiteen.

ARBEID! ARBEID!!

Huisbedienden van China.

ER wordt door verscheidene personen, die gevoelen hoe noodzakelijk het is, meer Arbeiders in deze Kolonie te brengen, voorgesteld, dat een aantal dienstboden uit China moet worden ingevoerd, en dat er schikkingen met het Gouvernement moeten worden gemaakt voor den invoer van deze klasse van Arbeiders.

Geschreven aanzoeken, het getal en de soort van zoodanige Dienstboden opgevende, moeten zoo vroeg mogelijk worden ingezonden aan de Ondergeteekenden.

W. THWAITS & Co.

Kantoor, 74, Adderleystraat,
Kaap de Goede Hoop Bankgebouwen.

Alle Brieven moeten gezonden worden naar Box, No. 95, Postkantoor, Kaapstad.

DE KAAPSCHE KOPERMIJN MAATSCHAPPIJ
BEPERKT.

BERIGT.

DE KAAPSCHE KOPERMIJNMAATSCHAPPIJ, GELIMITEERD, hare plaatsen in Namaqualand in pacht aangeboden hebbende, als per advertentie in de *Zuid Afrikaan* en andere nieuwsbladen, heeft wegens het ontvangen van verscheidene voorteelige aanbiedingen voor het land, besloten, zich te ontdoen van hare kudde ANGORAGEITEN, thans op die plaats weidende.

Dienvolgens zal op de plaats "KEEROM," in de afdeeling Namaqualand, eene VERKOOPING worden gehouden op den 31STEN DAG VAN MEI AANST.

Er is groote moeite genomen om het ras der Geiten te verbeteren, voor welk doel direkt van Angora dieren zijn ingevoerd.

Bij dezelfde gelegenheid zal ook een aantal Muilezels, Ossen en Koeijen worden verkocht.

Kaapsch Gouvernement.—Westelijke Spoorwegen.

Goedkoope Vacantie Pleizierkaartjes.

KONINGINS VERJAARDAG.

KAAPSTADSCHE en ZOUTRIVIERSCHE PLEIZIERKAARTJES, 1ste, 2de, en 3de Klasse, voor Enkele Prijzen voor de Dubbele Reis, zullen uitgereikt worden als volgt:—

Te Beaufort, Hexrivier en tusschenliggende Staties.	Op Donderdag en Vrijdag, 20 en 21 dezer.	Gangbaar vóór retour op iederen dag tot Donderdag, 3 Junij.
Te Worcester, Hermon en tusschenliggende Staties.	Op Vrijdag en Zaturdag, 21 en 22 dezer.	Gangbaar voor retour op iederen dag tot Zaturdag, 29 Mei.
Te Wellington, Malmesbury, Stellenbosch, Durban Weg en aan de respectieve tusschenliggende Staties.	Op Maandag, 24 dezer.	Gangbaar voor retour op iederen dag tot Woensdag, 26 Mei.

JAMES DELL, Directeur van Dienst.

Kantoor van den Directeur van Dienst,
12 Mei 1880.

H. E. RUTHERFOORD & BROEDER
20, ST. GEORGESSTRAAT,

Hebben, per laatste gelegenheid ontvangen:

Schoppen, Graven, Graafvorken, Harken
Houweelen, Emmers, Borstelwaren
Schoffels, voor Tuingebruik, Hollandsch Model
Heeren Werkkisten, Schaven, Scheemessen
Guest's Hoefijzers
Hoefijer Nagels, 5 lb. en 6 lb.
Patente Rose Spijkers
Forby's en Ward en Payne's Schaapscharen
Hand- en Spanzagen, Timmermans Dissels
Palmhouten Duimstokken, Vleeschhakkers, Spirituswaterpassen
Haak en Oog Scharnieren, T en Kist Scharnieren
Omslagen en Stalen Boorijzers, Beitels
Patente Waterclosets, kompleet
Amerikaansche en Engelsche Kagchels
Doodkistbeslag, Chinesche Deurknoppen, Soepkommen.

GROOTE BEZENDINGEN WORDEN VERWACHT

Ex "Plejaden," "Sattara," en "Baron Aberdare."

DE GROOTSTE VOORRAAD
VAN
MEUBELEN,
IN ZUID AFRIKA.
88, 90 en 92, LANGEMARKTSTRAAT, KAAPSTAD.

D. ISAACS & CO.

HEBBEN aan het Publiek van de Kaapstad en de Buiten Distrikten te berigten dat zij hunne Gebouwen aanmerkelijk vergroot hebben tot betere plaatsing van hun uitgebreiden voorraad, welken zij gerust kunnen aanbevelen, daar alle Artikelen van goed droog hout gemaakt zijn, geschikt voor dit klimaat. De eigenaars, vele jaren lang dezen handel gedreven hebbende, en kontante koopers op de Engelsche Markt zijnde, zijn in staat om te verkoopen:—

GOEDE MEUBELS tegen merkwaardig LAGE PRIJZEN. Daarenboven zijn zij ook voornemens VOOR KONTANT GELD te verkoopen, hetwelk hen in staat stelt aan hunne klanten het volle voordeel van kleine winsten te geven, daar er niets toegegeven wordt voor KWADE SCHULDEN.

Een groot assortiment van in de kolonie gemaakte Meubels en Stinkhouten Stoelen altijd voorhanden.

Het Publiek wordt uitgenoodigd tot het komen zien van hunnen voorraad en het vernemen van de prijzen.

LET OP HET ADRES:

De Zuid Afrikaansche Meubelbazaar
88, 90, en 92. Langemarktstraat, Kaapstad.

NB.—Op aanvraag zijn Geillustreerde Catalogussen te verkrijgen, Prijs Drie Shillings, welk geld zal worden terugbetaald aan den Kooper van een of meer Artikel.

GRAVEN! GRAVEN! GRAVEN!

DE WAAL & DE KOCK
ONTSCHEPEN THANS:

GRAVEN—Parkes, Kaapsche, Diamant-Staal, Shamrock, Gegoten Staal
GRAVEN—Ward & Payne's, Zijstroppen, en Insteek
GRAVEN—Lyndon's
DELFVORKEN met 4, 5, 6 Tanden
SCHOPPEN met Vierkante en Ronde Punten
BOSCHPIKKEN, PIKKEN,

ALSMEDE EEN GROOT ASSORTIMENT

Algemeene IJzerwaren en een groote partij extra goede Wijngaardmessen.

MAGAZIJN VAN GROOT- EN KLEINHANDEL,
ST. GEORGESTRAAT,
NAAST DE UNION BANK,
DE WAAL & DE KOCK.

Afdeelingsraad, Stellenbosch.

TENDERS.

TENDERS zullen worden ontvangen door den ondergeteekende, tot den 8sten Junij 1880, voor het behoorlijk instandhouden van de volgende Afdeelingswegen:—

No. 1.—Van Stellenbosch door Moddergat tot aan den Harden Weg te Somerset West.
No. 2.—Van Stellenbosch over Saxenburg tot aan den Harden Weg.
No. 3.—Van Neethlings Hof, langs Eerste Rivier, tot aan den Harden Weg.
No. 4.—Van Stellenbosch over Banhoek tot aan den Paarlschen Weg.
No. 5.—Van Stellenbosch, door Klapmuts, tot op Klapmutshoogte.
No. 6.—Van Stellenbosch, langs Nooitgedacht, genoemd de Koebergsche Weg tot aan den Harden Weg van de Paarl.
No. 7.—De Bottelarijweg tot aan Kuilsrivier.
No. 8.—Van Stellenbosch tot aan Jonkershoek.

Gegadigden moeten voldoende securiteit stellen voor het behoorlijk vervullen van hun kontrakt. Zij kunnen tenderen gedeeltelijk of voor al de wegen, en voor één of meer jaren, en alle Kontrakten te worden aangegaan van den 1sten Julij 1880.—De Raad verbindt zich niet den laagsten of eenigen tender aan te nemen.

P. D. MIJBURGH, JR.,
Secretaris.

Afdeelingsraad Kantoor, Stellenbosch,
Mei 15, 1880.

Vogelstruisvederen.

DE Ondergeteekende koopt iedere hoeveelheid Struisvederen. Is op kantoor van 8 ure v.m.. tot 5 ure n.m.

E. G. ASPELING,
No. 20, Burgstraat.

SNOEK PEKELAAR,

Te Koop in de Pakhuizen van
LONG, CORBITT & Co.,
30, Langestraat.

Julij 23.

H. RUPERTI,
KOOPMAN,
SCHEEPS- EN COMMISSIE AGENT,
No. 55, ST. GEORGESTRAAT,
Tegenover de Zuid-Afrikaansche Bank.

N. J. D. GORDON,
TANDHEELKUNDIGE.
PAARL.

DE "ZUID AFRIKAAN" EN "VOLKSVRIEND."

DE Inteekening op dit blad is in de Stad £1 16s. en in de Buitendistrikten £2 4s per jaar, *vooruit betaalbaar*. Aan elken inteekenaar worden drie volle bladen per week toegezonden.

☞ Zij die voor het Blad wenschen te bedanken moeten drie maanden vooruit kennis geven van hun voornemen.

Agenten voor de "Zuid-Afrikaan en Volksvriend."

Alice	Geo. Murray.
Aliwal Noord	——
Avontuur	W. A. Joubert.
Beaufort West	P. Teske.
Bethulie	J. C. de Waal.
Boshof	D. Kriel.
Brits Town	D. H. Viljoen.
Burgersdorp	——
Colesberg	J. L. Knobel.
Ceres	C. J. v. d. Merwe, C.zn.
Caledon	R. C. de Villiers.
Calvinia	A. van Reenen. W. J. Terry.
Cradock	J. J. J. van Rensburg.
Clanwilliam	J. H. Norgarb.
Durban	P. F. Lindenberg.
Diamantvelden	B. Keet.
Franschhoek	J. J. le Roex, P. du P.z.
Fraserburg	Geo. Hodgson.
George	J. Kretzen.
Graaff-Reinet	P. A. Luckhoff.
Heidelberg	D. P. Marais, A.zn.
Humansdorp	A. L. Chiappini.
Hope Town	M. C. Louw.
Hanover	De Villiers & Centlivres.
Hopefield	D. M. Slabber.
Kroonstad	H. J. Morkel.
Krakeelrivier	Ign. L. Ferreira.
Ladysmith (Riversdale)	A. G. H. van Velden.
Lady Grey (Aliwal N.)	C. C. Cloete.
Malmesbury	B. Wethmar. C. de Greeff, D.zn.
Middelburg	Jas. Bennie.
Murraysburg	J. J. J. Maritz.
Mosselbaai	E. Meyer, N.zn.
Maclean	——
Montagu	W. A. Joubert.
Natal	A. van Velden.
Namaqualand	J. S. Hauman.
Nazareth	P. J. Naudé.
Oudtshoorn	H. van der Spuij.
Philadelphia	A. Spengler.
Paarl	T. Roos, T.zn. D. J. A. van der Spuij.
Potchefstroom	C. M. Douthwaite.
Pretoria	— Faure.
Pearston	A. J. Myburgh.
Piquetberg	K. de Lint.
Porterville	W. F. Zipp. Koster & Laurence.
Riversdale	J. S. Raubenheimer.
Richmond	J. L. Conradie.
Robertson	L. H. Keet.
Riebeek West	F. Russouw.
Someset West	Johan Theunissen.
Stellenbosch	J. Mader.
Steynsburg	P. D. Rossouw.
Swellendam	G. Reinecke.
Saldanhaba	J. C. Stephan.
Schietfontein	— Sterrenberg.
Sutherland	H. W. v. d. Merwe
Somerset Oost	J. H. Hofmeyr.
Tulbagh	H. Fagan.
Tarkastad	Geo. Barker.
Uitenhage	G. de Korte.
Utrecht (Transvaal)	H. L. Neethling.
Villiersdorp	F. Lion Cachet.
Victoria West	H. J. Wernich.
Wijnberg	G. de Kock.
Winburg	C. Bredell.
Wellington	E. G. Malherbe. J. F. Pentz & Co.
Worcester	G. de Wet.
Willowmore	A. W. Dill.

Gedrukt bij SMUTS & HOFMEYR, No. 11 Kasteelsplein Kaapstad.